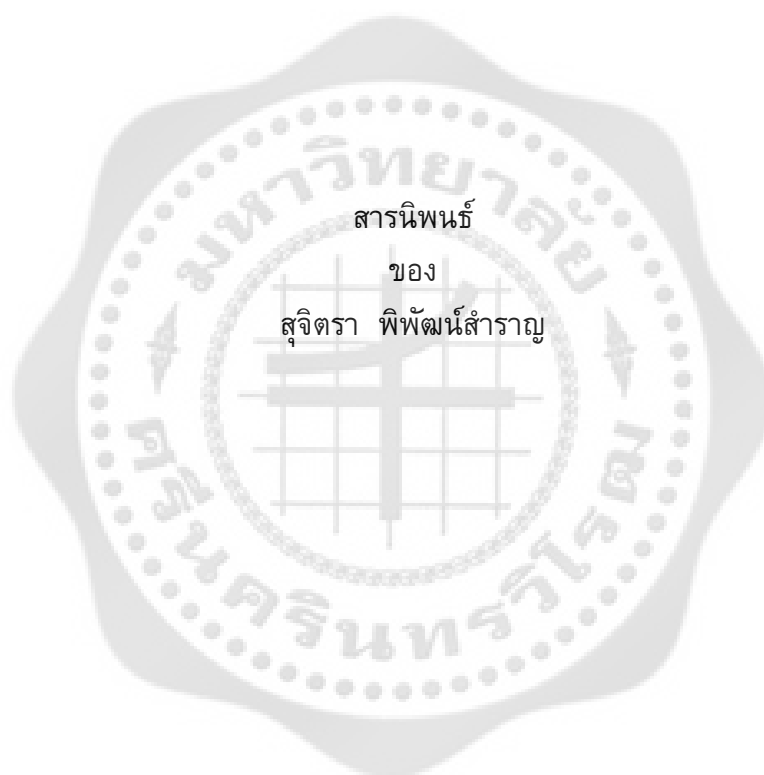

การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

สารนิพนธ์
ของ
สุจิตรา พิพัฒน์สำราญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2558

การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

สารนิพนธ์
ของ
สุจิตรา พิพัฒน์สำราญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

บทคัดย่อ
ของ
สุจิตรา พิพัฒน์สำราญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2558

สุจิตรา พิพัฒน์สำราญ. (2557). การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์.
สารนิพนธ์กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 243 คนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบรายคู่วิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามีการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่บุคลากรควรให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันคิดเป็นร้อยละ 12

A STUDY OF THE QUALITY ASSURANCE OF SCHOOL UNDER OFFICE
NON- FORMAL EDUCATION AND INFORMAL EDUCATION IN NAKHON SAWAN.

Present in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration

At Srinakharinwirot University

August 2015

Sujitra Pipatsumran. (2015). *A study of the quality assurance of schools under*

NakhonSawan Provincial Office of theNon-Formal and InformalEducation.

Master's Project, M.Ed. (Educational Administration).Bangkok: Graduate School,
Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst.Prof.Dr. Poungrat Kesonpat.

The purpose of this research were to study and to compare the quality assurance of schools under Nakhon Sawan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education in eight aspects: 1) the Educational Standard Specify 2) the Educational Plan Development 3) the Information System Management 4) the Educational Plan Implementation 5) the Educational Quality Monitoring 6) the Evaluation of Internal Quality for Educational Standards 7) the Evaluation of Internal Quality Reported 8) the Continuing of Quality Education Development. The sample consisted of 243 teachers and education personnel, Office promote Non-formal education and Informal education in Nakhon Sawan. The instrument used for data collection was a five-level rating scales questionnaire.The data were analyzed by percentage, standard deviation, t-test One-way ANOVA, and testing the pair of scheffe method.

The results showed that

1. The quality assurance of schools under Nakhon Sawan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education, as a whole and individual aspects were at a high level.

2. The comparison of the quality assurance of schools under Nakhon Sawan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education by the teachers and educational personnel was classified by gender found no statistically difference, when considering each aspect, the Continuing of Quality Education Development was statistically significant different at .05 level. The teachers with classify by positions experience, as a whole and individual aspects: the Educational Plan Development, the Information System Management, the Evaluation of Internal Quality for Educational Standards were statistical significance different at .05 level.

3. The implementation of quality assurance of schools under Nakhon Sawan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education mainly: lack of knowledge and the understanding of the criteria for assessing the quality of the educational standards of the school 10%. The recommendations: personnel should cooperate and listen to each other 12%.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เมตตาดูแล เอาใจใส่ให้คำปรึกษาแนะนำ แนวคิด และ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ทุกขั้นตอน ทำให้การวิจัยในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ และอาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ เรือเอก ดร. อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงสารนิพนธ์ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ในสิ่งที่เป็ประโยชน์ในการจัดทำสารนิพนธ์จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ นายชัยยศ ก้อนจันทร์เทศ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโกรกพระ นางศุภดา ศรีพิลาศศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอเมืองอุทัยธานี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแก้ไขและคำแนะนำในการ สร้างแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำที่ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน.ทุกท่าน ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ที่ให้ความ ร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็น ผลให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างแท้จริง

ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมนำเป็นเครื่องบูชาแด่ผู้มี พระคุณทุกท่านที่กล่าวนาม และมีได้กล่าวนาม บิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน คุณธรรม จริยธรรม ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ประสบการณ์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแก่ผู้วิจัย

สุจิตรา พิพัฒน์สำราญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานในการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การประกันคุณภาพการศึกษา	13
การประกันคุณภาพภายใน	17
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
งานวิจัยในประเทศ	67
งานวิจัยต่างประเทศ	78
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	81
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	101
สมมติฐานในการวิจัย.....	101
ประชากร.....	102
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	145
ภาคผนวก ค.....	156
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	165

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวง.....	61
2 การคำนวณผลการประเมิน.....	66
3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	87
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวม.....	88
5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพทางเพศ.....	89
6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	91
7 การเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	92
8 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม ตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	94
9 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ตามประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	95
10 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตาม ประสบการณ์ในตำแหน่ง.....	95

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา จำแนกตามประเภทการณ์ในตำแหน่ง.....	96
12	ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด นครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	97
13	ค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	99
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	157
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา.....	158
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	159
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา.....	160
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....	161

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน ของสถานศึกษา.....	162
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน.....	163
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง.....	164

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ระบุในหมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 13) และในหมวด 6 ที่มีสาระบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่ประเมินการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2545:24-25) ซึ่งในอดีต การจัดการศึกษาของไทยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนและมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายทางการเมือง ทำให้การจัดการศึกษาไม่สนองความต้องการของสังคมได้เท่าที่ควร จึงมีความต้องการจากหลายฝ่ายให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ต้องการให้มีการตรวจสอบกระบวนการจัดการศึกษามากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าบุตรหลานของตนเมื่ออยู่ในโรงเรียนทำอะไรได้ดีเพียงใด และมีคุณลักษณะตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต้องการหรือไม่ โรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานหรือไม่อย่างไร (รุ่ง แก้วแดง. 2544: 59)

จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ครั้งใหญ่ของไทย ซึ่งเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และระบบสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือและเทคโนโลยี ที่สำคัญที่สุดคือการเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยมุ่งปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมส่งเสริมความรู้และปลูกฝังประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้า วิจัย เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม

มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ซึ่งเป็นการปรับแต่ง คือ เสริมเติมเต็มในสิ่งที่ควรทำแล้วไม่ได้ทำให้มีความเหมาะสมและทันสมัยขึ้น ซึ่งมี 2 เรื่องที่มีความสำคัญ กล่าวคือ 1) การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ 2) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ต้องปรับให้เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุน เพื่อไม่ให้เป็นภาระการเพิกเฉยการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ การยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรสถานศึกษา ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน เทคโนโลยีการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา(วิจิตร ศรีสุอาน.2552: 4)แต่การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้นย่อมต้องมีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ที่มีมาตรฐานเดียวกันเสียก่อน

การมีคุณภาพการศึกษา คือการที่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา อันเนื่องมาจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะจัดโดยรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในสถาบันอื่นใด ได้กำหนดให้มีระบบนิเทศ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมถึงจัดตั้งองค์กร และกำหนดกลไกเพื่อรองรับการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเจตนารมณ์สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545: 10)

ในส่วนของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 20 ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอก โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2552:409)

สำนักงานส่งเสริมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานส่งเสริมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาในสังกัด ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 15 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอโกรกพระ อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอชุมแสง อำเภอพยุหะคีรี อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงก์ อำเภอชุมตาบง อำเภอแม่เปิน อำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตาคลี อำเภอท่าตะโก อำเภอและตากฟ้า มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย การจัดการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากการดำเนินการจัดการศึกษาแล้ว ภาระหน้าที่ที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และต้องปฏิบัติการ

เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอก ซึ่งจะเป็นหลักประกัน และรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

การที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบาย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2555 มีจำนวน 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้ (สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบาย. 2555: 1-3) มีผลให้สำนักงานส่งเสริมการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายจังหวัดนครสวรรค์ได้นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ดังกล่าวมาใช้เป็นเป้าหมายเชิงคุณภาพในการจัดการศึกษาและใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการศึกษามาตรฐาน ตัว บ่งชี้และร่วมกันพิจารณาเกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์การให้คะแนน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท และธรรมชาติการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด

อย่างไรก็ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายจังหวัดนครสวรรค์ บางแห่งยังมีผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษาไม่ผ่านการประเมิน และไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 13.33 สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 86.67 (สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2553: ออนไลน์) ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความ พร้อมก่อนรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(องค์การมหาชน)สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างต่อเนื่องดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลการ พัฒนางานประกันคุณภาพผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายจังหวัด นครสวรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบสามต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายจังหวัดนครสวรรค์ ตามความ คิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในตำแหน่ง

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ที่สามารถใช้กำหนดนโยบายและการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์และสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานที่คล้ายกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
7. ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์จากสถานศึกษา 15 แห่ง จำนวน 348 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ปีงบประมาณ 2557 จากสถานศึกษา 15 แห่ง ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษาระดับอำเภอ แบ่งเป็นข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 33 ครู กศน.ตำบล จำนวน 185 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 243 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ประสบการณ์ในตำแหน่ง จำแนกเป็น

1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 5 -10 ปี

1.2.3 มากกว่า 10 ปี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

2.7 ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน จัดระบบสารสนเทศ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ติดตามตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพ รายงานผลการประเมินตนเอง ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในหมายถึง ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของใน 8 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมาย ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่และแจ้งให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะทำงานประกอบด้วยคณะบุคลากรจากหลายฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เช่นหัวหน้างาน ผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และชุมชน การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis ว่าสถานศึกษามีจุดเด่นด้านใดบ้างเพื่อพัฒนาส่งเสริมต่อไป มีจุดที่ควรพัฒนาด้านใดบ้างเพื่อปรับปรุงแก้ไข ภายใต้สภาพโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา การนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษาประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการ/กิจกรรม และจัดทำเอกสารรูปเล่มแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 – 5 ปี)

2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง ระดับการดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษาประกอบด้วย มีการจัดโครงสร้างหรือระบบบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศโดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ มีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันการสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อย่าง

ต่อเนื่องมีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อภาพพจน์ของสถานศึกษาการสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้และสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเอง การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาการคุณภาพการเรียนการสอน

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี การมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีทันตามกำหนดเวลา มีการควบคุมกำกับติดตามและนิเทศให้การดำเนินงานตามโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการนำผลการนิเทศกำกับติดตามมาปรับปรุงการดำเนินงาน มีการสรุปและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ/กิจกรรม

2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ มีการรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการรายงานพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นการเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทุกคนโดยสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำร่วมกันเป็นทีม ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีการวางแผนปฏิบัติงานโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน ดำเนินการตามแผนโดยศึกษามาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และผู้บริหารให้การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุขโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้และให้การนิเทศสร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานและ

สรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานในระยะต่อไป

2.7 ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มฝ่ายตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา หัวหน้างาน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล เขียนรายงานประจำปีของ นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรองรับผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น

2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ระดับการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้แนวคิดกระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Networking) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization)

3. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้าราชการครู ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ครู กศน.ตำบล และบรรณารักษ์ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

5. สถานภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ที่มีเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งดังนี้

5.1 เพศ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย และเพศหญิง

5.2 ประสบการณ์ในตำแหน่ง หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานของบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์โดย จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ น้อยกว่า 5 ปี 5 -10 ปี และมากกว่า 10 ปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

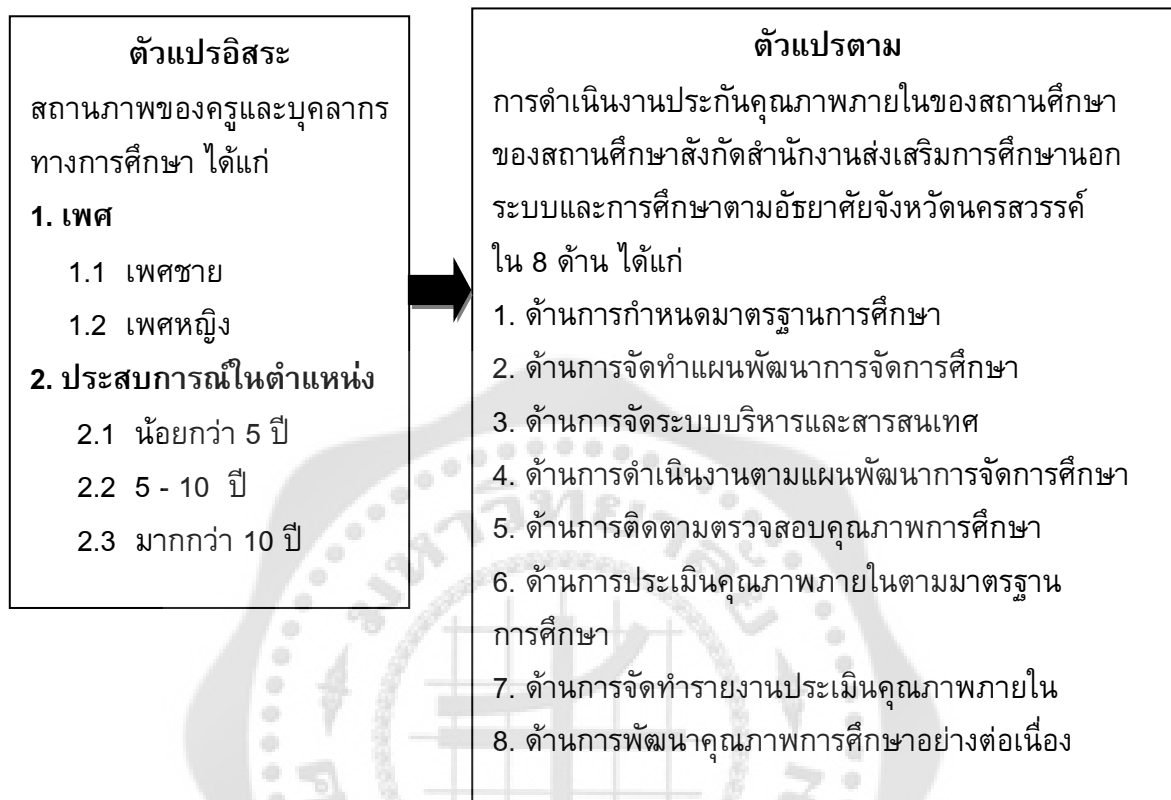
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2555 (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555: 1-9) ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้ใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนและผู้รับบริการ คุณภาพการจัดการศึกษาและการให้บริการ การบริหารการศึกษากการประกันคุณภาพการศึกษา อัตลักษณ์ของสถานศึกษามาตรการส่งเสริม และคุณภาพการพัฒนาวิชาการ เพื่อให้ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมแก่สถานศึกษาในการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาของงานวิจัยนี้ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในตำแหน่ง สำหรับตัวแปรเพศ ผู้วิจัยศึกษาจากงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ ชินกะธรรม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพะลานกองโพน ศูนย์ที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่าข้าราชการครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพะลานกองโพน ศูนย์ที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวมและด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนสูงกว่าข้าราชการเพศหญิง ส่วนด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพข้าราชการครูเพศหญิงมีความคิดเห็นสูงกว่าข้าราชการครูเพศชาย ส่วนดิเรก ศิริเวชกุลศรี (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ อุษา สุขประเสริฐ (2556: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับตัวแปรประสบการณ์ในตำแหน่ง ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554: 59) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับพัชราพันธ์ อัครพัฒน์ (2555: 160) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาภาภรณ์ ทองคำดี (2556: 6) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอท่าใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอท่าใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพงศ์ศักดิ์ แสงทอง (2554: 94) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
 - 1.3 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. การประกันคุณภาพภายใน
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.3 แนวคิดการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.4 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
 - 2.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
 - 3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
 - 3.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ

แฮริงตันและแมทเทอร์ กล่าวว่าการประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้รับการวางแผนและจัดระบบแล้วในกระบวนการบริหารคุณภาพที่ช่วยสร้างความมั่นใจว่าจะได้คุณภาพตามที่กำหนดไว้(ประสิทธิ์ เขียวศรี. 2554: ออนไลน์ อ้างอิงมาจาก Harrington and Mathers. 1991:22)

จูนและไกนา กล่าวว่าการประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความมั่นใจว่ากิจกรรมในกระบวนการผลิตทั้งหมดดำเนินไปอย่างมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันและมีประสิทธิภาพ (ประสิทธิ์ เขียวศรี. 2554: ออนไลน์ อ้างอิงมาจาก Juran and Gryna.1993: 565)

ฮาร์แมน ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ หมายถึง กลไก (Mechanisms) และกระบวนการ (Processes) ต่างๆ ที่นำไปสู่การรักษาและปรับปรุงคุณภาพของผลลัพธ์ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) มั่นใจในวิธีควบคุมคุณภาพและมั่นใจในมาตรฐานของผลผลิต อีกทั้งเป็นการรับประกันหรือรับรองว่าจะได้มาตรฐานตามที่ระบุ (ประสิทธิ์ เขียวศรี. 2554: ออนไลน์ อ้างอิงมาจาก Harman, 1996: 6)

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2546: 253) ได้ให้ความหมายของคุณภาพ คือ ลักษณะที่ดีเด่นของบุคคลหรือสิ่งของ

กาญจนา สุคนธมณี (2549: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพไว้ว่า สารของกระบวนการประกันคุณภาพ คือ การจัดการว่าด้วยการนำเอาความรู้และความเข้าใจในการทำงานตามองค์ประกอบ ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์การตัดสิน เก็บรวบรวมและเรียบเรียงให้เป็นรายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) หรือรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมการจัดการด้วยการนำเอาความรู้และความเข้าใจในการทำงานมาใช้ในการวางแผนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบสร้างความมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการจะได้คุณภาพตามที่กำหนดไว้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ

แนวคิดพื้นฐานเรื่องการจัดการด้านคุณภาพมีมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว เช่น ในจีน 500 ถึง 1000ปีก่อนคริสตกาล) มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นห้าแผนก เพื่อดูแลเกี่ยวกับการผลิต เช่น การจัดเก็บ การผลิต การประกอบ การตรวจสอบ เป็นต้น งานผลิตในสมัยโบราณจะอาศัยทักษะของช่างฝีมือ จึงมีการจารึกชื่อของช่างลงบนชิ้นงาน เช่น บนอาวุธโลหะ หากพบว่างานชิ้นไหนไม่ได้คุณภาพ ก็จะถูกชื่อว่าใครเป็นผู้ผลิตและช่างฝีมือผู้นั้นก็จะถูกลงโทษและต่อมาในยุคที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรปค.ศ.ที่ 18 จุดประกายให้เกิดการจัดการด้านคุณภาพยุคใหม่ ประเด็นสำคัญของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งนี้คือ เปลี่ยนจากการผลิตที่ใช้แรงงานคนมาเป็นการใช้เครื่องจักรและผลิตในปริมาณมาก(Mass production) ความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าจึงเป็นสิ่งจำเป็น การ

จัดการคุณภาพในช่วงแรกๆ มักเป็นการตรวจสอบและคัดของเสียทิ้งไป แต่วิธีนี้มีข้อเสียคือ ความสิ้นเปลือง (สมโภชน์ ศรีสมุทร. 2550: 12)

และต่อมาในภาคอุตสาหกรรมโดยสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรก ที่มีการเริ่มใช้สถิติในการควบคุมคุณภาพตั้งแต่ปี ค.ศ.1940เพื่อควบคุมคุณภาพในการผลิตอาวุธสงครามที่เรียกว่า การควบคุมกระบวนการโดยอาศัยสถิติ (Statistical Process Control: SPC) หลังจากสงครามเลิกแล้ว ได้มีการนำเอาวิชาสถิติไปใช้ในการควบคุมคุณภาพในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางและกระจายไปในยุโรป เมื่อปี ค.ศ. 1946 เดมมิง (Deming) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐอเมริกา ไปช่วยสอนวิชาการควบคุมคุณภาพให้ประเทศญี่ปุ่น ต่อมาชาวญี่ปุ่นได้ปรับปรุงความรู้ที่ได้รับจนประสบความสำเร็จและนำไปใช้ในระบบควบคุมคุณภาพ เช่น ระบบควบคุมคุณภาพเชิงรวม (Total Quality Control) เป็นต้น การประกันคุณภาพในกระบวนการผลิตหรือการให้บริการนั้นสิ่งที่องค์กรหรือบริษัทให้ความสนใจคือเรื่องราคา หรือต้นทุน (Cost) ลักษณะด้านคุณภาพ (Quality Characteristic) และเวลาส่งมอบหรือกำหนดการ (Schedule) นำส่งสินค้าหรือบริการในขณะที่เรื่องคุณภาพเกี่ยวข้องกับผลผลิตโดยตรงและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจขององค์กรมั่นคง ผู้บริหารองค์กรจึงต้องการให้ผลผลิตมีคุณภาพมีการรักษาคุณภาพและพัฒนาคุณภาพ ของผลผลิตและบริการ(อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. 2550: 28)หลักการสำคัญในการนำไปสู่การประกันคุณภาพจึงเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพเป็นหลักโดยเฉพาะการเน้นที่การปรับปรุงกระบวนการ (Process Improvement) เพื่อที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้า และหลักการสำคัญในการนำไปสู่การประกันคุณภาพมีดังนี้

1.2.1 หลักการเกี่ยวกับการจัดการให้ความบกพร่องมีค่าเป็นศูนย์ (Zero Defects Concept) ตามแนวคิดของครอสบี ที่เน้นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ให้มีความบกพร่องน้อยที่สุด จากความเชื่อว่าความผิดพลาดเกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ การขาดความรู้และการขาดการเอาใจใส่การแก้ไข คือ ต้องสร้างทัศนคติในการจัดการให้ความบกพร่องเป็นศูนย์ไปใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐาน (อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. 2550: 32; อ้างอิงมาจาก เก็จกนก เอื้อวงศ์. 2546: 18)

1.2.2 หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของเดมมิง ที่เน้นเทคนิคการปฏิบัติงานในกระบวนการทำงานโดยใช้กฎระเบียบ มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการตรวจสอบแก้ไข และสู่การวางแผนอย่างต่อเนื่อง ก็จะเกิดคุณภาพ ซึ่งต่อมาจึงเกิดเป็นวงจร PDCA (อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. 2550: 33; อ้างอิงมาจาก Arcaro. 1995: 5)

1.2.3 หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของ จูรัน ซึ่งมีแนวคิดคล้ายกับเดมมิง โดยให้ความหมายของคุณภาพว่าความเหมาะสมที่ต้องทำโดยใช้หลักการคุณภาพเข้ามาสู่การบริหารที่เรียกว่า Quality Trilogy ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่ การวางแผนคุณภาพ (QualityPlanning) การควบคุมคุณภาพ (QualityControl) การปรับปรุงคุณภาพ (QualityImprovement) (อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. 2550: 33; อ้างอิงมาจาก Arcaro. 1995: 5)

1.2.4 หลักการความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยเน้นความสามารถในการตรวจสอบบุคลากรและความรับผิดชอบขององค์กรโดยเลสซิงเกอร์และมิลเกล

ที่เสนอแนะว่าการสร้างให้ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จะพิจารณาทั้งในส่วนของการกระบวนการและผลลัพธ์ที่ได้รับ (อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์. 2550: 33; อ้างอิงมาจาก เก็จกนก เอื้อวงศ์. 2546: 18)

จากที่กล่าวมาหลักการการประกันคุณภาพ คือ การดำเนินการโดยมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการตรวจสอบแก้ไข เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

1.3 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

เกษม วัฒนชัย (2540: 93) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมหรือการปฏิบัติ หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่กำหนดไว้ จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่าจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540: 33) มีแนวคิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารสถานศึกษา ว่าได้มีการวางแผนการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา และตรงตามความต้องการของผู้รับบริการได้ตลอดเวลา

ชัชรินทร์ ชวนวัน (2543: 20) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นระบบการบริหารคุณภาพที่สร้างความมั่นใจ พึงพอใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ว่าโรงเรียนสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้ดีมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

รุ่ง แก้วแดง (2544: 96) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำงานตามปกติของครูเพียงแต่ปรับปรุงการทำงานให้เป็นกระบวนการ ขั้นตอนชัดเจน ครูต้องทำการวิจัย มีการเก็บข้อมูล มีการวิเคราะห์ มีการนำไปใช้ กล่าวโดยสรุปคือ การนำวงจรคุณภาพ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

กาญจนา วัฒนา (2545: 76) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อมั่นใจว่าถ้าทำตามกระบวนการที่กำหนดนี้แล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป

จรัส นองมาก (2545: 98-100) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้มีความมั่นใจว่าถ้าทำตามกระบวนการนี้แล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้

เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 7)

ไครเยอร์ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541: 7; อ้างอิงจาก Cryer. 1993.) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ แผนงานและปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาจะสนองตอบต่อคุณภาพที่กำหนดเมื่อประมวลมุมมองทั้งหลาย จากต่างสถานการณ์ กำหนดกิจกรรมและกระบวนการให้เป็นไปเพื่อบรรลุการสร้างปัญญา ความเชี่ยวชาญ และการมีจรรยาบรรณ การประกันคุณภาพ จึงหมายถึง ปฏิบัติการทั้งหลายที่มีและระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาจะได้คุณภาพตามปรัชญาที่กำหนด

มิดเดิลเฮิร์ทส์ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541: 7; อ้างอิงจาก Middlehurst. 1993.) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาไม่ว่าจะเกิดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการภายในหรือเป็นการประกันคุณภาพจากภายนอก การประกันคุณภาพจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าไม่พูดถึง มาตรฐานการศึกษา (Standards) เนื่องจากการพิจารณา การตัดสินคุณภาพจะต้องสัมพันธ์กับมาตรฐานที่กำหนด มาตรฐานเปรียบเทียบเครื่องวัด (Yardstick) คุณภาพของสิ่งของต่าง ๆ ที่ต้องการวัด เช่น ผลการปฏิบัติงานโดยรวม การใช้ประโยชน์ ความปลอดภัย เป็นต้น การศึกษาที่ได้มาตรฐาน คือ การศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

คัทแทนซ์ (จตุณ อินทนะ. 2552: 9; อ้างอิงจาก Cuttance. 1994: 18-23) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบ และการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะ โดยได้รับการกำกับ ดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา

จากความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจและหลักประกันให้ผู้รับบริการว่า สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับของสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว คือคุณภาพของคน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง

สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2546: 3)

การประกันคุณภาพการศึกษา ประเทศไทยได้นำรูปแบบมาจากต่างประเทศ โดยประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาในปี ค.ศ.1988 ต่อมาแนวคิดนี้ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ปี พ.ศ. 2537 เมื่อที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้เสนอหลักการ แนวทาง และวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการอย่างเป็นระบบในมหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรก (สุดาวดี จตุรงค์วนิช. 2555: 34-35; อ้างอิงจาก นิตย์ โรจน์รัตนา วาณิชย์. 2551: 4-5) ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546:8)ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษา เป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชน

สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพ ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นอย่างดี เพื่อเป็นผู้นำในการบริหารระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพโดยครอบคลุมกระบวนการ 3 ประการ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

2. การประกันคุณภาพภายใน

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่

สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการที่กำหนดใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย ปรัชญา กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามผลการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการดำเนินงาน เน้นการประสานงาน และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ และชุมชน มีการจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 6) นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา4 ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายในว่า หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545:13)

จรัส นองมาก (2544: 34) และรุ่ง แก้วแดง (2544: 104) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในสอดคล้องกันว่า หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546: 7) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยการร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการ ทำแผนทุกขั้นตอน มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบแผน ค้นหาจุดเด่นที่ต้องส่งเสริม จุดด้อย ที่ต้องพัฒนา แล้วร่วมกันปรับปรุงแผน โดยมุ่งหวังให้เกิดการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553: 13) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามผล ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพ การศึกษาที่เป็นระบบ โดยสถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546: 11) ได้กำหนดหลักการในการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุง คุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติ โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ ต้นสังกัด เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ดังนั้น การประกันคุณภาพภายใน คือกิจกรรมส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการตามปกติ โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ

2.3 แนวคิดการประกันคุณภาพภายใน

อุทุมพร จามรมาน (2543: 23) ได้เสนอแนวคิดในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจว่าการประเมินคุณภาพ คืออะไร ทำเพื่ออะไร ทำไปทำไม และทำอย่างไร
2. ผู้บริหารประกาศนโยบาย คุณภาพ ของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารจัดการประชุมครู และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของสถานศึกษา คุณภาพของนักเรียนและมาตรฐานการศึกษา โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากร 1 คน (QA. Officer) รวบรวมข้อมูลตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ประมวลวิเคราะห์ ทำรายงานประเมินตนเอง รายงานสรุป เสนอผู้บริหารทุกภาคเรียน

5. ผู้บริหารพิจารณาผลวิเคราะห์ หาทางแก้ไขจุดอ่อน และเสริมจุดแข็ง

6. ผู้บริหารประชุมหัวหน้าหมวดวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการพัฒนาคน

7. ดำเนินการพัฒนาคน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553: 2) ได้กำหนดแนวทางเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาสามารถพัฒนามาตรฐานเพิ่มเติมจากมาตรฐานกลางที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด เป็นมาตรฐานที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเอง หรือเป็นมาตรฐานที่ท้องถิ่นต้องการให้สถานศึกษาพัฒนา ผู้รับบริการ ประชาชนในชุมชน ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่ชุมชนกำหนด จากนั้นสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการเพื่อให้สามารถดำเนินงานบรรลุตามมาตรฐาน โดยการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ในระหว่างการทำงาน เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และบรรลุมาตรฐานตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้ หากพบว่าการดำเนินงานมีอุปสรรค จะได้ปรับปรุง แก้ไข ได้ทันการณ์ รวมทั้ง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพขึ้น การตรวจสอบและทบทวน ดำเนินการโดยบุคลากรของสถานศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ เป็นกระบวนการแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ว่าผลการดำเนินงานในแต่ละเรื่องมีคุณภาพระดับใด มีปัจจัยใดที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุมาตรฐานหรือมีจุดที่จะต้องพัฒนาในเรื่องใดที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน และจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

การดำเนินการด้านบริหารคุณภาพต้องกระทำอย่างเป็นระบบ ในหลายประเทศประสบความสำเร็จในการนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ มีการดำเนินการที่เป็นขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากการคิดที่เป็นระบบเสียก่อน หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามแนวทางที่วางไว้ โดยมีองค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย (วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า. 2546: 41)

1. การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพ
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับคุณภาพ
3. การสร้างและการสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ
4. การพัฒนาวิชาชีพ
5. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็น
6. การปรับปรุงการสื่อสาร
7. การพัฒนา และกระตุ้นการทำงานเป็นทีม
8. การปรับปรุงการเรียนการสอน
9. การได้รับการสนับสนุนทางการเงิน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546: 53) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไปสู่ความสำเร็จไว้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหาร และดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอก ร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษา ให้ผสมผสานกับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งการกำกับ ดูแล ให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม

การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่ของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะและไม่ใช้การดำเนินการแบบต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และมีความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษา โดยจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมินตนเอง และช่วยกันทำ พัฒนาปรับปรุง โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรึกษาหารือ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้สึกอบอุ่น สบายใจ เพราะมีเพื่อนร่วมทาง ถ้าสถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง ก็จะทำให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความต่อเนื่อง และยั่งยืน ถึงแม้จะเปลี่ยนผู้บริหาร หรือบุคลากรบางคนก็ยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ เพราะทีมงานยังคงอยู่

3. ยุทธศาสตร์สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

การที่สถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งได้นั้น ทุกคนในทีมจะต้องมีความตระหนัก มองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน คุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต่ออนาคตของสถานศึกษาและประเทศชาติ รวมทั้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าการประเมินตนเองก็คืองานใน

หน้าที่นั่นเอง ไม่ใช่งานเพิ่มภาระ นอกจากนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วย จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจง ฝึกอบรม การเรียนรู้จากเอกสาร คู่มือ โดยผู้บริหารก็ต้องแสดงความตระหนักให้ผู้อื่นเห็นเป็นแบบอย่างและเข้ามามีส่วนร่วม

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาที่ร่วมกันทำงานเป็นทีม จำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานและกำกับ ติดตาม ดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมั่นใจในการดำเนินงาน จึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแลให้ระบบการประกันคุณภาพภายในและการดำเนินการอื่น ๆ เชื่อมโยงกัน โดยคณะกรรมการดังกล่าวอาจใช้คณะกรรมการที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว หรือในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการ ก็อาจตั้งขึ้นใหม่ โดยพิจารณาตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากร ฝ่ายบริหารและกระบวนการบริหาร ในขณะที่เดียวกันก็มีคณะกรรมการประสานการดำเนินงานในภาพรวม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และผู้แทนของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน จำเป็นต้องมีการวางแผนและกำกับดูแลที่เป็นระบบ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนการกำกับดูแลและจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้ว และช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือ กับผู้เกี่ยวข้อง

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานอกจากจะต้องทำงานเป็นทีมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาแล้วควรจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโดยกระบวนการการประกันคุณภาพภายในมี 3 ขั้นตอน คือการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ

2.4 ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2544. ออนไลน์)กล่าวว่าประโยชน์ที่ได้คือ

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
 2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพ และเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน
 3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
 4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่ทำประโยชน์ และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรที่ได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา
 5. หน่วยงานที่กำกับดูแล ได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเองซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับ ดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา
 6. ชุมชนและสังคมประเทศชาติ ได้เยาวชนและคนที่ดี มีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาองค์กร ชุมชน และสังคมประเทศชาติต่อไป
 7. ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจจากการให้บริการของหน่วยงาน
- สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียนและสังคม ในการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ คุณลักษณะตามมาตรฐานตามเป้าหมายของโรงเรียน และสิ่งที่สังคมต้องการ

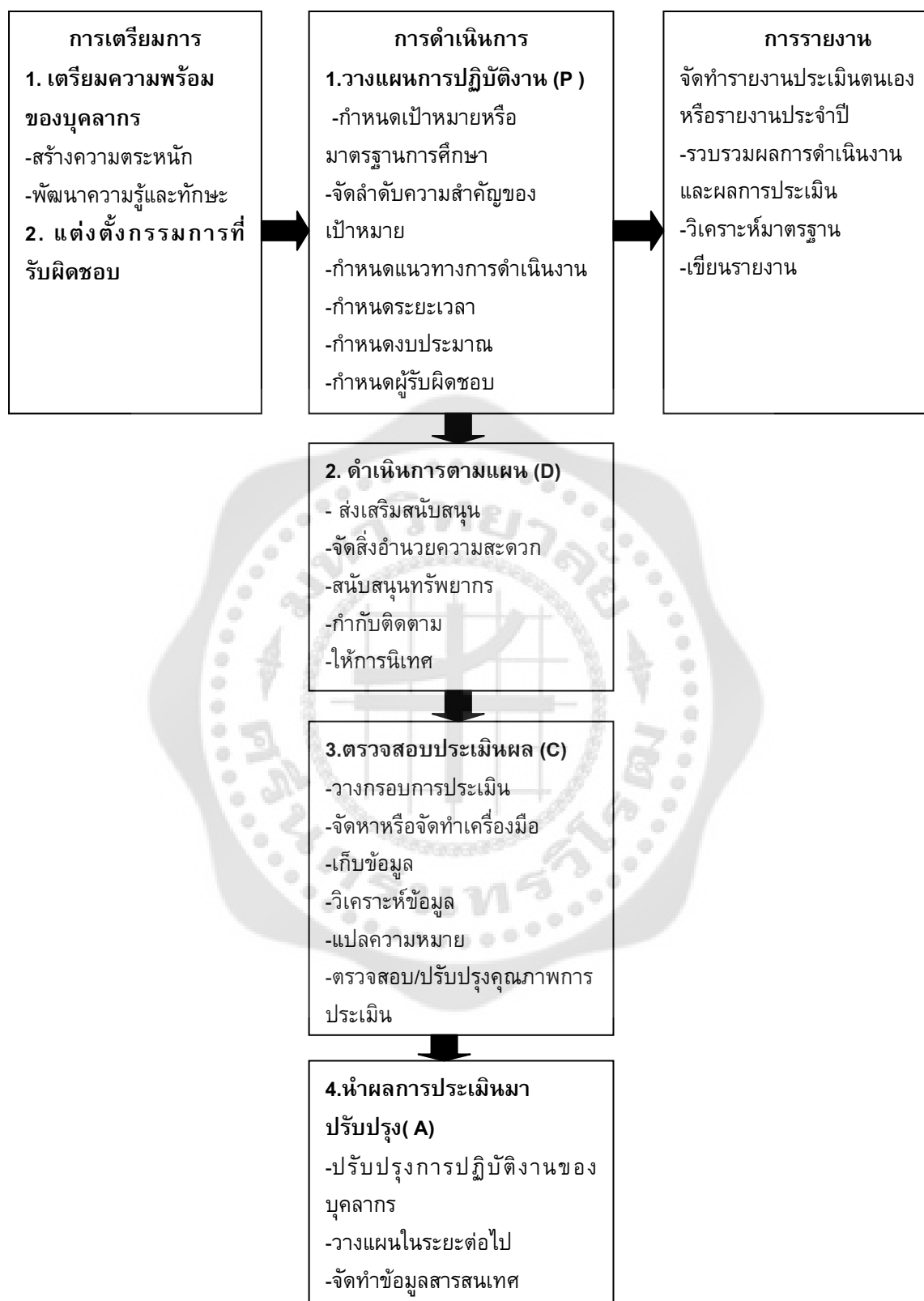
2.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือวงจรคุณภาพ (PDCA) การประกันคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ และจะต้องไม่แปลกแยกจากการทำงานปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการทำงานนั้น จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไข สำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุนและร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยคำนึงถึงเงื่อนไขข้างต้น ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ หลังจากนั้น บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน และมีแนวทางการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ตามภาพประกอบ 2 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 12-13)

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาควรดำเนินการประกันคุณภาพภายใน คือการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และการรายงานการประเมินตนเอง ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546: 13) โดยมีรายละเอียด และขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

1.1.1 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน และการทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนต้องร่วมกันทำเป็นทีม มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโดยรูปแบบที่ควรใช้ ได้แก่

1.1.2 มีบุคลากรแกนนำที่มีความพร้อมในด้านความรู้ ควรจัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วิทยากรของสถานศึกษาเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และศักยภาพของสถานศึกษาที่สามารถพึ่งตนเองได้ อันเป็นปรัชญาของการประเมินแนวใหม่ที่ต้องการให้บุคลากรภายในเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตนเอง

1.1.3 ในกรณีที่มอบหมายบุคลากรแกนนำ ชี้แจงทำความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงานด้วยตนเองไม่ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องหาวิทยากรมืออาชีพที่มีคุณภาพมาช่วยโน้มน้าวความคิดของผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัว พร้อมจะดำเนินการประกันคุณภาพด้วยใจ

1.1.4 การชี้แจง ทำความเข้าใจไม่ว่าจะดำเนินตามบุคลากรภายในหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก ควรให้บุคลากรทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน ไม่ควรชี้แจงเฉพาะแกนนำหรือคณะทำงานเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสทราบความจำเป็นของการประเมินคุณภาพภายในอย่างทั่วถึง และร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการต่อไป

1.2 การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโดยรูปแบบที่ควรใช้คือ

1.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ทุกคนได้เข้าร่วมประชุม อาจใช้วิทยากรแกนนำเป็นผู้รับผิดชอบ

1.2.2 การจัดประชุม ควรจัดเป็นช่วง ๆ ตามกิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้
ช่วงแรก เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบประกันคุณภาพภายใน

ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมินจากนั้นดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมิน

ช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานการประเมินตนเอง โดยประชุมหลังจากที่มีการปฏิบัติงานและมีการประเมินตนเองตามแผนไปแล้วระยะหนึ่ง

1.3 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีการดำเนินการโดยอาศัยหลักการดังต่อไปนี้

1.3.1 คุณลักษณะของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายใน หรือประเมินผลภายในของสถานศึกษา ควรพิจารณา ดังต่อไปนี้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544. 13)

1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลภายใน มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการประเมินผลภายใน และมีแรงจูงใจในการทำการประเมินผลภายใน นอกจากนี้ควรมีความรู้ ความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการวัด และประเมินผลมาตรฐานการจัดการศึกษา การประมวลผลข้อมูลที่จัดเก็บ และมีความสามารถในการเขียนรายงานผลการประเมิน

2) คณะกรรมการประกอบด้วยบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้แทนชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ซึ่งจะเป็นแกนนำในการประเมินผลภายใน

1.3.2 วิธีดำเนินการของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์คัดเลือกคณะกรรมการประเมินผลภายใน

2) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะบุคคลต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามความเหมาะสม

3) กำหนดวันประชุมของคณะทำงาน อย่างต่อเนื่อง

4) วางแผนการทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโดยพิจารณาอบหมายความรับผิดชอบให้สอดคล้องตามภาระงานในหน้าที่

5) วางระบบการกำกับและติดตามผลการทำงาน

6) วางระบบการรายงานผลการประเมินเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้ทั่วกัน

1.3.3 เกณฑ์การคัดเลือกคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในมีดังนี้

1) เป็นนักประชาสัมพันธ์กับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาผู้ที่เป็นคณะกรรมการประเมินภายในควรเป็นบุคคลที่ชุมชนในสถานศึกษาไว้วางใจมีลักษณะเป็นนักประสานที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับ

2) เป็นผู้มีความสามารถในการด้านการวัดและการประเมินผล

3) เป็นผู้มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา

4) มีความรอบรู้ในภาระงานของสถานศึกษาเป็นอย่างดี

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

เมื่อสถานศึกษาได้เตรียมการเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน มีผู้ให้ความหมายของการวางแผนไว้หลากหลาย แต่จะ นำมากล่าวเฉพาะที่สำคัญ ดังนี้

การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 17)

เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา โดยต้องคำนึงถึง หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดี ควรคำนึงถึงวิธีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549: 18)

2.1.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

2.1.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน เป็นรูปธรรม

2.1.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชาหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

2.1.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับบุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

2.1.7 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการวางแผนใด ๆ ก็ตาม จะมีขั้นตอนการวางแผนที่สำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมาย การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนด

ระยะเวลาการดำเนินงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ การกำหนดงบประมาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 19)

2.2 การปฏิบัติตามแผนคือการที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมกัน ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว และในระหว่างดำเนินการมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 28) ดังนี้

2.2.1 การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม ดูแล ทั้งระดับรายบุคคล รายหมวด ฝ่าย เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนให้มีการนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระหว่างปฏิบัติงานผู้บริหารต้องกำกับและติดตามว่าเป็นไปตามเป้าหมาย หรือแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอะไร หากไม่เป็นไปตามแผนหรือมีปัญหาจะได้ให้การนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

การปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารควรให้การนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเองและทักษะในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารอาจให้การนิเทศด้วยตนเอง หรือเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ แต่ละด้านมาให้การนิเทศหรือส่งบุคลากรไปอบรม พัฒนา การตรวจสอบประเมินผล เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใดบ้าง ในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ เพื่อพิจารณาว่า การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่ เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็ง ประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียน หรือปีการศึกษา ก็มีการประเมินสรุปรวมเพื่อนำผลมาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไป กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางกรอบการประเมิน การจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การตรวจสอบ การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 30)

2.3 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรในระหว่างดำเนินงาน มีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับรายบุคคลหรือระดับชั้น ผู้บริหาร และบุคลากร สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเองเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน และเป้าหมายที่กำหนด

2.3.2 การวางแผนในระยะต่อไป การนำผลการประเมินไปใช้ในภาคเรียน หรือปีการศึกษาต่อไป ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง กระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2.3.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาควรนำผลการประเมินมาจัดทำเป็นสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็วและเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการ บริหารงานและประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกมาประเมิน สถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอ ข้อมูล สารสนเทศ ที่ผู้ประเมินต้องการได้สะดวกขึ้น

2.3.4 การดำเนินงานประเมินผลของสถานศึกษา ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา ผลการประเมินที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว เป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานใน ขณะนั้น ซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ว่าการดำเนินการในช่วงต่อไปสอดคล้องกับเป้าหมายและแนว ทางการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างไร การพัฒนาปรับปรุงตนเอง จึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุด ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ของระบบการประกันคุณภาพและแนวคิดหลักการบริหาร โดยพิจารณาจากแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพที่ประกอบด้วย การควบคุม และการตรวจสอบ คุณภาพ กับหลักการบริหารที่เป็นระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน ร่วมกัน ปฏิบัติตามแผนร่วมกัน ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. 2546: 10)

3. การรายงานการประกันคุณภาพภายใน

การรายงานการประกันคุณภาพภายในหรือการจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง หลังจากที่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและได้ดำเนินการประเมินผลภายในเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้สนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 48 ที่มีสาระส่วนหนึ่งให้ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกัน คุณภาพภายนอก สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.1 การประเมินตนเอง เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการประเมินตนเองเป็นกลไก สำคัญของระบบประกันคุณภาพภายในที่ส่งเสริมและผลักดันให้การดำเนินงานของสถานศึกษา บรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันไว้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการ ประเมินตนเองจะเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับสถานศึกษาในการวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง สาระสำคัญของการประเมินตนเอง มีดังนี้

3.2 การรายงานประจำปี ความสำคัญของการรายงานประจำปี (จรัส นองมาก. 2544: 80-93) ตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 เพื่อต้องการแสดงความเคลื่อนไหวโดยเฉพาะที่เป็นความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา เป็นการเขียนรายงานผลการประเมินตนเองในแต่ละรอบปี เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษาและบุคคลภายนอกทราบสภาพและผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รายงานลักษณะนี้จึงแตกต่างจากการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองที่ต้องทำประจำ ก็เพื่อให้รับทราบความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ซึ่งเมื่อทำติดต่อกันก็จะทำให้เห็นภาพการพัฒนาในแต่ละด้านได้ชัดเจน และอาจนำข้อมูลไปกำหนดแผนในการแก้ปัญหาได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้ดียิ่งขึ้น

ลักษณะของรายงานประจำปี ควรยึดหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ควรสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองที่จะต้องจัดทำเพื่อรองรับการประเมินภายนอกทุกระยะ 5 ปี ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนด(จรัส นองมาก. 2544: 80-93)
2. เนื้อหาสาระในรายงาน จะต้องเขียนในลักษณะสรุปให้เห็นความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมของสถานศึกษาในรอบปี หากมีรายละเอียดมากไม่สามารถบรรจุในรายงานได้ ให้เขียนอ้างอิงในรายงานที่สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมที่สถานศึกษาโดยไม่ต้องนำเสนอรายละเอียดทั้งหมดไว้ในรายงาน
3. ความยาวของรายงานมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับงานที่สถานศึกษาปฏิบัติแต่ไม่ควรเกิน 30 หน้า กระดาษ เอ 4

เค้าโครงของรายงาน

การจัดทำรายงานประจำปี ควรใช้ตามองค์ประกอบของเนื้อหาในรายงานการประเมินตนเอง เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับรองรับการประเมินภายนอก ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดเพื่อที่สถานศึกษาจะได้ใช้สำหรับการประเมินภายนอกโดยไม่ต้องจัดทำใหม่ เนื้อหาในรายงานการประเมินตนเอง แบ่งเป็น 4 ตอน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา 3) ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา 4) แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544: 146-148) กำหนดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นสาระที่สถานศึกษานำเสนอโดยสรุป เพื่อทราบข้อมูลที่จำเป็นมีเนื้อหาประมาณ 1-2 หน้า ส่วนรายละเอียดที่สมบูรณ์ของข้อมูลแต่ละเรื่องจัดเก็บไว้ที่สถานศึกษาเพื่อตรวจสอบ หรืออ้างอิง ไม่ต้องนำเสนอทั้งหมดในรายงานนี้ ข้อมูลที่ควรระบุ มีดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร
4. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร
5. ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน
6. เกียรติยศ ชื่อเสียง ความสำเร็จ จุดเด่นของสถานศึกษา สิ่งที

ภาคภูมิใจ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

เป็นการเสนอเนื้อหา เพื่อแสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในประเด็นสำคัญ ๆ นั้น ดำเนินการอย่างไรซึ่งประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมายของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งได้จัดทำไว้แล้ว เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่นำเสนอเฉพาะในเรื่องที่กำหนด เพื่อแสดงให้เห็นภาพความสำเร็จในอนาคตและแนวทางที่จะดำเนินการไปสู่ความสำเร็จตามที่ต้องการ
2. แนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นการเสนอกรอบความคิดในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลัก
3. ระบบโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา
4. ลักษณะการดำเนินงาน เป็นการเสนอแนวทางในการบริหารที่เป็นภารกิจของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา

เนื้อหาตอนนี้ถือว่าสำคัญที่สุด เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าสถานศึกษาได้กำหนดงานหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้เกิดผลบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องอย่างไรบ้าง สถานศึกษาจะปรับปรุงพัฒนาให้ผลการดำเนินงานดียิ่งขึ้นได้อย่างไร สถานศึกษาจะต้องเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ครบถ้วนในแต่ละมาตรฐาน ที่สถานศึกษานั้นปฏิบัติอยู่ เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แตกต่างกันและมีจำนวนไม่เท่ากัน การเขียนรายงานการประเมินในตอนที่ 3 นี้ จะต้องเป็นข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้องตรงความเป็นจริง เมื่อมีผู้มาประเมินสถานศึกษาก็สามารถอ่านรายงานการประเมินตนเอง แล้วแสวงหาข้อมูล หลักฐาน จากสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ และเมื่อพบว่าข้อมูลในรายงานการประเมินตนเองแตกต่างจากความจริง ก็จะต้องปรับแก้ไขรายงานการประเมินตนเองเสียใหม่ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง การเขียนรายงานการประเมินตนเองได้ครอบคลุม ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

เป็นการนำเสนอภาพการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยสรุป แสดงให้เห็น จุดอ่อน จุดแข็ง ของการดำเนินงาน แนวทางที่จะดำเนินการต่อไป รวมทั้งเงื่อนไขที่จะปฏิบัติให้ ประสบผลสำเร็จ ข้อเขียนในส่วนนี้เปรียบเสมือนความมุ่งหวังที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการต่อไป เป็นการสร้างศรัทธาให้กับผู้เรียน ผู้รับบริการ ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจเขียนในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1.สรุปผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานโดยสรุป

2.จุดแข็ง และจุดอ่อน ของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

3. แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากข้อที่ 1 และข้อที่ 2 มาประกอบการพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อคงสภาพสิ่งที่น่าพึงพอใจไว้ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และปรับปรุง แก้ไขสิ่งที่ยังไม่เป็นที่พอใจให้เป็นที่พอใจได้อย่างไร ข้อมูลที่เสนอในส่วนนี้จะ เป็นประเด็นสำคัญ ไม่ใช่เสนอแผนงานหรือโครงการแต่แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา จะนำไปสู่ การกำหนดแผนงาน โครงการ เพื่อบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีถัดไป

4. ความต้องการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเงื่อนไขที่ สถานศึกษาต้องการขอรับการสนับสนุนเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

สรุปว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารและการทำงาน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การ วางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้อง ดำเนินการร่วมกันทุกขั้นตอน

3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

3.1.1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานส่งเสริมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด นครสวรรค์ เป็นหน่วยงาน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า สำนักงาน กศน. จังหวัดนครสวรรค์ เป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำ หน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการส่งเสริมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภายในจังหวัดนครสวรรค์ (สำนักงานกศน.จังหวัดนครสวรรค์. 2558: 13 -36)ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ 15 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอโกรกพระ อำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว

อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอดาคลีอำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี อำเภอพยุหะคีรี
อำเภอลาดยาว อำเภอดากฟ้า อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน อำเภอชุมตาบง (สำนักงานส่งเสริมการ
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์. 2557: ออนไลน์)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ตั้งอยู่เลขที่ 156 หมู่ 1 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
มีสถานศึกษาระดับอำเภอในความรับผิดชอบ จำนวน 15 แห่ง คือ

1. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมือง
นครสวรรค์ เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอเมืองนครสวรรค์
2. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเก้าเลี้ยว
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอเก้าเลี้ยว
3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโกรกพระ
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอโกรกพระ
4. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมแสง
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอชุมแสง
5. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดากฟ้า
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอดากฟ้า
6. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอดาคลี
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอดาคลี
7. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าตะโก
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอท่าตะโก
8. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบรรพต
พิสัย เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอบรรพตพิสัย
9. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพยุหะคีรี
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอพยุหะคีรี
10. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอไพศาลี
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอไพศาลี
11. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลาดยาว
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอลาดยาว
12. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองบัว
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอหนองบัว
13. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่วงก์
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอแม่วงก์
14. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่เปิน
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอแม่เปิน

15. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมตาบง
เรียกชื่อโดยย่อว่า กศน.อำเภอชุมตาบง

วิสัยทัศน์

คนไทยได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันเพื่อให้เกิดสังคมฐานความรู้และการมีอาชีพอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพเพื่อยกระดับการศึกษา สมรรถนะในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา พัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตและสังคม และมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพของประชากร
3. พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของคนในชุมชน และการส่งเสริมบทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการดำเนินกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาดูตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

1. สร้างโอกาสทางการศึกษาและจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้สอดคล้องตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ชุมชนสังคม โดยมี กศน.ตำบล เป็นกลไกโครงสร้างการศึกษาที่สำคัญของชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์

- 1.1 พัฒนา กศน.ตำบลให้เป็นศูนย์กลางการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน
- 1.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน

1.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเชิงรุกที่หลากหลาย ทันสมัย ต่อเนื่องและตอบสนองความต้องการของประชาชนและชุมชน

1.4 เร่งรัดให้ กศน.ตำบลจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจและสนองต่อความต้องการของประชาชนและชุมชน

2. พัฒนาหลักสูตร เนื้อหา วิชาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และพัฒนาวิธีเทียบระดับการศึกษา การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

ประเด็นยุทธศาสตร์

2.1 ส่งเสริมการพัฒนาและใช้หลักสูตรการศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.2 ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

2.3 อำนวยความสะดวกในการจัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

3. ส่งเสริมให้ กศน.อำเภอจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ตามนโยบายเร่งด่วนของ กศน. ข้อ 4 การยกระดับการฝึกอบรมอาชีพและ “ศูนย์ฝึกอาชีพ” เพื่อผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพในการแข่งขัน รองรับการเข้าสู่ระบบการค้าเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์

3.1 พัฒนาคุณภาพการฝึกอบรมอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ไปสู่วิสาหกิจชุมชนการศึกษาต่อเนื่องเพื่อการมีงานทำและเสริมสร้างสมรรถนะการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคง

3.2 การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา และหน่วยจัดบริการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นำกฎหมายท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน และแหล่งวิทยาการชุมชนทุกประเภทในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และมีการอนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ใช้ ต่อยอดสร้างสรรค์ และพัฒนา เพื่อความยั่งยืนและความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นตลอดจนการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบรวมทั้งพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความคิดวิเคราะห์ มีเหตุมีผล และมีจิตวิทยาศาสตร์

3.3 การพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้หนังสือการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศพร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆทั้งในและต่างประเทศ

4. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัดและอำเภอ

ประเด็นยุทธศาสตร์

4.1 พัฒนาระบบการจัดการการเรียนรู้และการฝึกอบรมที่เน้นการปฏิบัติ การศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้โลกอาชีพการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีความรู้ในอาชีพโดยตรง การฝึกประสบการณ์อาชีพจากการปฏิบัติงานจริงทั้งจากสถานที่ และกิจกรรมต่างๆ

4.2 พัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้เป็นศูนย์อบรม สาธิต แสดง จำหน่ายและกระจายสินค้าและบริการของชุมชนรวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาและ ศูนย์บริการข่าวสารข้อมูลสำหรับชุมชน ที่ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

4.3 ประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและแหล่ง เรียนรู้ของหน่วยงานและสถานศึกษาอื่นตลอดจนภาคเอกชนและภาคีเครือข่ายในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยง เป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัดกลุ่มจังหวัดและระหว่าง จังหวัด

4.4 เร่งรัดพัฒนาระบบแนะแนว ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ สำหรับเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนา ชีตความสามารถ ในการแข่งขันด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. พัฒนาระบบการนิเทศติดตาม และประเมินผลให้มีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

5.1 สร้างกลไกการกำกับนิเทศติดตามประเมิน และรายงานผล การดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เชื่อมโยงกับหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคเครือข่ายทั้งระบบ

5.2 วางระบบการนิเทศการดำเนินการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ที่มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความคล่องตัวในการบริหาร จัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายโดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการนิเทศจากระดับ นโยบายสู่ระดับภูมิภาคระดับจังหวัดระดับอำเภอ/ระดับสถานศึกษา และระดับหน่วยจัดบริการอย่าง เป็นระบบ

5.3 ให้หน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ พัฒนา ระบบกลไกการกำกับ ติดตามและรายงานผลการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองการ ดำเนินงานตามนโยบายในแต่ละเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสื่อ อื่นๆที่เหมาะสม เพื่อการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายจัด และร่วมจัดการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง

ประเด็นยุทธศาสตร์

6.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงาน ทำ

6.2 ส่งเสริมให้อาสาสมัคร กศน.เข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชนตลอดจนนำเสนอความต้องการการเรียนรู้และพัฒนาชุมชนโดยทำงานเป็นทีมร่วมกับครู กศน.

7. เสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร กศน.

ประเด็นยุทธศาสตร์

7.1 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งเขตคุณภาพการศึกษา เพื่อการบริหารงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งชมรมวิชาการ สาระวิชา พื้นฐาน 4 วิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยการให้บุคลากรครู เลือกเข้าชมรมวิชาการที่ตนเองมีความรู้ความสามารถ

7.3 ดำเนินการให้บุคลากรของสำนักงาน กศน.จังหวัด นครสวรรค์ และ กศน.อำเภอ ทุกแห่ง จัดทำวิจัยในงานที่ตนเองปฏิบัติ อย่างน้อย ปีละ 2 งานวิจัย

7.4 สร้างและพัฒนาแนวทางการควบคุม กำกับติดตามผล แบบ ONIE 321 MODEL “ กลไก 3 สมอง 2 เงื่อนไข 1 ประญา ”

8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และนวัตกรรม ภูมิปัญญาสังคม เป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์

8.1 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานในส่วนต่างๆของสำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์ และ กศน.อำเภอ ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็ว ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

8.2 สืบค้นและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านและ แหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่ใน กศน.อำเภอ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ในการจัดการศึกษา

8.3 การนำสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่หลากหลายและมี คุณภาพมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา และขยายโอกาสในการเข้าถึงการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่หวังผลได้อย่างแท้จริง

เป้าประสงค์

1. เพื่อให้สำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์ และ กศน.อำเภอ สามารถ บริหารจัดการตามภารกิจและให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย ผู้รับบริการพึงพอใจ และมีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

2. เพื่อให้สำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์และ กศน.อำเภอ บริหาร อัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอ สอดคล้องกับ ความต้องการของสำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์และ กศน.อำเภอ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมืออาชีพ

3. เพื่อให้สำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์และ กศน.อำเภอ ขับเคลื่อน นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน กศน. และจังหวัดนครสวรรค์ สู่การปฏิบัติงานเกิดผล สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

4. เพื่อกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ พัฒนา กศน.อำเภอ ด้วย รูปแบบวิธีการที่หลากหลายและมีวิธีการติดต่อสื่อสารภายในสำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์และ กศน.อำเภอ หลายช่องทาง เพื่อให้บริหารและจัดการศึกษาได้ด้วยตนเองจนบรรลุตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนด

5. เพื่อสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.2 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ในปีงบประมาณ 2557 สำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์ มีบุคลากร ที่ปฏิบัติงานทั้งในสำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์และสถานศึกษาระดับอำเภอ รวมทุกประเภท จำนวน 348 คน รายละเอียดดังนี้

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน กศน.จังหวัดนครสวรรค์

1. ผู้บริหารการศึกษา	จำนวน	2	คน
2. นักวิชาการ	จำนวน	13	คน
3. ลูกจ้างประจำ	จำนวน	10	คน

บุคลากรที่ปฏิบัติงานระดับสถานศึกษาระดับอำเภอ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	15	คน
2. ข้าราชการครู	จำนวน	9	คน
3. ข้าราชการพลเรือนสามัญ (บรรณารักษ์)	จำนวน	4	คน
4. บรรณารักษ์อัตราจ้างห้องสมุดฯ	จำนวน	12	คน
5. ครูอาสาสมัคร	จำนวน	33	คน
6. ครู กศน.ตำบล	จำนวน	185	คน
7. ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	จำนวน	11	คน
8. ครูประจำกลุ่ม	จำนวน	41	คน
9. นักวิชาการจ้างเหมา	จำนวน	6	คน
10. พนักงานบริการ	จำนวน	7	คน

3.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งทางวิชา บริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเตรียมพร้อมในการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ใน 8 ด้าน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555: 81-85) ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545นิยามมาตรฐานการศึกษา ว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 สถานศึกษาต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นเอง โดยการดำเนินการดังกล่าวให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการไปอย่างสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการระบบการทำงานให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และหน่วยงานระดับสูงกว่าสถานศึกษา มีความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นเป้าหมาย หรือกรอบทิศทางสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ รวมทั้งจุดเน้น บริบท และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสำคัญที่สุดที่นำมาตราฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นโยบายจุดเน้นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่โดดเด่นในด้านต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกัน แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการตามขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการหรือชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประโยชน์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่าง ๆ เป็นขั้นตอนสำคัญที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญที่จะนำมากำหนดโครงสร้างของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาสาระของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ประกอบด้วยมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา รวมทั้งด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อสรุปเป็นภาพเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่า

เป้าหมาย

หลังจากที่สถานศึกษาได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ แล้ว สถานศึกษาดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อหลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านมาตรการส่งเสริม หรือมาตรฐานอื่น ๆ ที่สถานศึกษาอาจกำหนดขึ้นเพิ่มเติม นอกเหนือมาตรฐานดังกล่าวข้างต้นก็ได้

นอกจากนี้ ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องพิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดเน้น วิสัยทัศน์ ปรัชญา และแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการเห็นชอบร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสาระสำคัญที่กำหนดขึ้นมาจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ และต้องกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จดังกล่าว อาจกำหนดในลักษณะเป็นเป้าหมายเชิงปริมาณ เป้าหมายเชิงคุณภาพ หรือเป้าหมายเชิงปริมาณและเป้าหมายเชิงคุณภาพผสมผสานกันในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ซึ่งค่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาด้วยการพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษา และมีความเป็นไปได้ที่จะให้บรรลุผล

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการพิจารณาทบทวนเนื้อหาสาระที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้รวมถึงค่าเป้าหมายความสำเร็จที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นว่าเหมาะสม ครบคลุม สอดคล้อง และเป็นไปได้ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องบอกทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสถานศึกษาโดยรวม ดังนั้น การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเผยแพร่และแจ้งให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม เช่นการแจ้งในที่ประชุม จดหมายข่าว ประกาศเสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เนื่องจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจในการบริหารจัดการคุณภาพที่มีการแสดงเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทิศทางที่ต้องการโดยการขับเคลื่อนที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน ด้วยความร่วมมือและความรับผิดชอบของบุคลากรภายในสถานศึกษาตลอดจนการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เน้นให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาที่ยึดสภาพปัญหา ความต้องการ และให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการระดมสมองในการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับบริการทางการศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ให้เข้ามาร่วมคิดร่วมจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เงื่อนไข และภาพแห่งความสำเร็จ ซึ่งครอบคลุมภารกิจและความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ถือเป็นแผนระยะยาวที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในการกำหนดโครงการพัฒนาในแต่ละด้านที่ตรงกับความต้องการยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี จำเป็นอย่างที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจน และเหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นที่ 1 แต่งตั้งคณะทำงาน

คณะทำงานควรประกอบด้วยคณะบุคลากรจากหลายฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เช่น หัวหน้างาน ผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและชุมชน ตามความเหมาะสม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษา

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และสภาพภายนอกด้านโอกาส อุปสรรคในการจัดการศึกษา จัดเก็บหรือรวบรวมข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลต่อไปนี้ ข้อมูลด้านกฎหมาย นโยบาย ข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลด้าน คุณภาพผู้เรียน ข้อมูลด้านการจัดการศึกษา ข้อมูลด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อมูลด้าน อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ข้อมูลด้านมาตรการส่งเสริม

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและสภาพภายนอกด้านโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษานั้น มีการวิเคราะห์หลายแนวทาง แต่ที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ รูปแบบการวิเคราะห์ตามแนวทาง SWOT Analysis และสรุป ข้อมูลผลการวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า สถานศึกษามีจุดเด่นด้านใดบ้างเพื่อพัฒนาส่งเสริมต่อไป มีจุดที่ ควรพัฒนาด้านใดบ้างเพื่อปรับปรุงแก้ไข ภายใต้สภาพโอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษา แล้วนำ ข้อมูลเหล่านี้ไปสู่การกำหนดจุดยืนของสถานศึกษาในลักษณะของวิสัยทัศน์

ขั้นที่ 4 การนำผลการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษาประมวลเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ขั้นที่ 5 กำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการ/กิจกรรม

เมื่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจนแล้ว ให้ นำข้อมูลวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา เหล่านั้นไปเป็นฐานคิดในการกำหนด กำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และชื่อโครงการ/กิจกรรม

เมื่อได้ข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ความสำเร็จ และชื่อโครงการ/กิจกรรม แล้ว จะเป็นการนำข้อมูลทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดทำเอกสาร รูปเล่มแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา (ระยะ 3 – 5 ปี)

3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ระบบการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต่อการธำรง รักษาและดำเนินการภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การบริหาร

สถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ระบบสารสนเทศ หมายถึง (Information System) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันยิ่งขึ้น

กระบวนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา

แนวทางดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดังนี้

1. จัดโครงสร้างหรือระบบบริหารของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.1 ภารกิจในการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศ

2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรหรือหน่วยงานในท้องถิ่น นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ รวมทั้งบุคลากรทุกกลุ่มงานควรมีการรับรู้หรือร่วมงานอย่างทั่วถึง ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีบทบาท

หน้าที่ที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้การบริหารงานข้อมูลสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

2.1.1 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ ให้มีหน้าที่จัดทำข้อมูลตามระบบการใช้โปรแกรมข้อมูล สารสนเทศให้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น บุคลากรในด้านนี้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่

2.1.2 จัดให้มีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการ แต่งตั้งให้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.1.3 ให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรม พัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

2.1.4 มีบทบาทในการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล สารสนเทศที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อภาพพจน์ของสถานศึกษา

2.1.5 สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้และ สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเอง

2.2 การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่

สถานศึกษามีข้อมูลมากมาย กระจัดกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูและบุคลากรแต่ละคน หากไม่มีการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศให้เป็นระบบแล้วจะเกิดความไม่สะดวกหรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ หรือมีข้อมูล สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดเก็บผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ซึ่งจะทำให้ได้ ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ นำไปสู่ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเตรียมความ พร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างแท้จริง

3. การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์

3.1 การใช้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีในการจัดระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษาในรูปแบบของโปรแกรมประยุกต์

3.2 การใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลสารสนเทศทั่วไป

การจัดระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการบริหารและการ ดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะงานด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและการ พัฒนาคุณภาพ ผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ มักให้ความสนใจและต้องการทราบข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว เชื่อถือได้ ดังนั้น การจัดระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่ ต้องใช้ข้อมูลที่เป็นระบบ ทันสมัย ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

4. ด้านการดำเนินงานแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงานเพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกันแต่แผนจะไม่มี ความหมายถ้าการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผนผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบ คุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนักผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพผลดีแก่กักติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่ายเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนเป็น ปกติวิสัยครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลาแบ่งเวลาหรือบริหาร เวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้ อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่ และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกันดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึง เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษาผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่ บุคลากรทุกคน/ทุกฝ่ายให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างรอบด้านนั้นนอกจากการวางแผน อย่างดีถูกต้องตามหลักวิชาการการกำหนดยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพแล้วจะต้องมีการปฏิบัติตาม แผนและการประเมินแผนมีฉะนั้นแผนที่จัดทำอย่างดียังจะไร้ประโยชน์ดังนั้นสถานศึกษาควรกำหนด แนวทางในการนำแผนสู่การปฏิบัติขั้นตอนนี้จึงเป็นการสร้างความร่วมมือและทิศทางการนำไป ปฏิบัติในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ

กรมวิชาการ (2544: 64-66) ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. การสร้างการยอมรับแผนสถานศึกษาสร้างการยอมรับและพันธะผูกพันต่อ แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาถึงแม้ว่าในกระบวนการวางแผนได้มีการประชาสัมพันธ์แก่คณะ ครูผู้สอนให้รับทราบวิพากษ์วิจารณ์และยอมรับแผนมาโดยตลอดก็ตามก็ควรได้ทำต่อเนื่องกันจนขั้น สุดท้ายเพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือและความผูกพันกับแผนตระหนักในความรับผิดชอบของตน ต่อผลสำเร็จของผู้เรียนและร่วมดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดในขั้นตอนนี้สถานศึกษาโดยคณะกรรมการวางแผนควรนำแผนฉบับร่างสุดท้ายให้บุคลากร ในสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนเขตพื้นที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สามารถช่วยในการดำเนินงานของ สถานศึกษาได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นว่ายังมีส่วนประกอบใดที่ควรที่จะเพิ่มเติมเพื่อให้การ วางแผนเป็นไปด้วยความรอบคอบรอบรู้และรอบด้านอย่างแท้จริง

2. การมอบหมายการปฏิบัติอย่างเป็นทางการในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ระบุการมอบหมายความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน/บุคคลแล้วจะนั้นควรมีการส่งมอบแผนให้กับหัวหน้ากลุ่มวิชาหัวหน้าระดับชั้นตามสายการบังคับบัญชาตลอดจนทีมงานอย่างเป็นทางการด้วยเพื่อผู้ปฏิบัติจะได้ทราบหน้าที่และขอบข่ายงานที่ต้องทำ

3. การทำความเข้าใจแผนปฏิบัติทำความเข้าใจส่วนต่างๆของแผนได้แก่

3.1 เจตนารมณ์ของสถานศึกษา: วิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย

3.2 เป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์เทคนิควิธีการใหม่ที่กำหนดไว้ในแผนซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจและปฏิบัติสถานศึกษาต้องจัดให้มีการอบรมชี้แจงก็จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 แผนปฏิบัติการรายปี ทำความเข้าใจกิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงานแนวทางการประเมินความสำเร็จ และเตรียมขั้นตอนการดำเนินการในรายละเอียดยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้สำเร็จได้ตามกำหนดเวลาที่ระบุในแผน และจะมีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะอย่างไร

3.4 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามแผนเมื่อบุคลากรของสถานศึกษาได้มีความเข้าใจและเตรียมขั้นตอนการดำเนินการแล้วก็เป็นขั้นตอนของการเริ่มต้นทำงาน ซึ่งในระหว่างกระบวนการดำเนินงานตามแผน ถือเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติต้องรวบรวมข้อมูล และตัวเลขต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่แสดงถึงความก้าวหน้าของแผน เพื่อการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา และขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการตามแผน คือ การรายงานผลการปฏิบัติตามแผนตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดแผนให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบ แผนงานบางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เช่น การจัดการเรียนการสอน การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นงานที่ต้องพัฒนาต่อเนื่อง ฉะนั้น ครูผู้สอนก็อาจรายงานเป็นระยะว่าได้ปฏิบัติอย่างไรเป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงใดได้ผลดีเพียงใดหรือมีปัญหาใดบ้างและควรมีการปรับปรุงแผนหรือไม่ หากมีการปรับปรุงแผนจะได้ผลอย่างไรเป็นต้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้มีเทคนิคการบริหารและการจัดการที่ใช้แล้วประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 9) ดังนี้

1. วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิง (Deming cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไขวางมาตรฐาน/มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไปวงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนทุกงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

2. แนวคิด Balanced Scorecards เป็นแนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน โดยใช้การกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

2.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) โดยพิจารณาความต้องการที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวัง

2.2 มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal Process Perspective) โดยพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพิจารณาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการ บริหารจัดการและการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

2.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) โดยพิจารณาปัจจัยที่ใช้ขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพตามที่คาดหวังได้แก่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและทักษะของครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

2.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) โดยพิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุภาพความสำเร็จในด้านงบประมาณ

5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นขั้นตอนของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ที่มุ่งเน้นในเรื่องผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการจัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแก่สาธารณชนต่อไป

ในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด จะเห็นได้ว่าการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แตกต่างกันในเรื่องของจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการ โดยเฉพาะขั้นตอนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามุ่งเน้นการตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ขณะที่การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่อย่างไรก็

ตาม ผลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาก็สามารถสะท้อนถึงความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้เช่นเดียวกัน

กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินงานใน 2 ลักษณะ คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา ดังนี้

1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และแจ้งให้สถานศึกษาทราบ พร้อมเปิดเผยผลการการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถตรวจสอบคุณภาพได้ตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปี การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ตามแผนหรือไม่ มีการปรับเปลี่ยนหรือไม่ มีเพราะเหตุใด มีการสรุปผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ การติดตามตรวจสอบมีการให้ข้อสังเกต ให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการต่อไป

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ เพื่อให้การบริหารจัดการคุณภาพมีประสิทธิภาพ ใช้วงจรการบริหารงานเชิงระบบหรือวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด การวางระบบที่ดีจะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและการบันทึกการทำงานทุกขั้นตอนเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้เพราะข้อมูลที่ได้เป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐาน

2. ดำเนินการตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ การปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายตามกระบวนการ วิธีการที่กำหนด และต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อให้การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

3. รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการตรวจสอบ/ประเมินตนเองร่วมกัน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินเพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน

4. รายงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยนำผลการประเมินมาพัฒนาประกอบด้วย

6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในเป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัด ต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษารายอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายใน ควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน คือ

1. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

2. คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน

1. ขั้นการเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทุกคน โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในประเด็นที่สำคัญ ๆ เช่น การประเมินคุณภาพคืออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นอย่างไร เน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือการตอบคำถามหรือการสัมภาษณ์โดยยึดหลักการตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริงและผลที่เกิดขึ้นจริง เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประเมินคุณภาพคือการกิจประจำของทุก

คนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีม และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ โดยเน้นเนื้อหา การกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินตามมาตรฐาน การเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐาน

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำร่วมกันเป็นทีม ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา

2. ขั้นตอนงาน

ขั้นตอนงานเป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร PDCA ของเต็มมิ่ง ซึ่งวงจรของเต็มมิ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act)

2.1 การวางแผนปฏิบัติงาน (P) จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน

2.2 การดำเนินการตามแผน (D) ศึกษามาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุขโดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (C) โดยวาง กรอบการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา สร้างเครื่องมือการประเมินตาม มาตรฐานการศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการ ตรวจสอบการดำเนินงานและสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

2.4 การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง (A) สถานศึกษานำ ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มาวิเคราะห์วางแผนการแก้ไขปรับปรุงการ ดำเนินงานของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ของสถานศึกษาตามแนวทางที่สถานศึกษาเลือกใช้ แล้วดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลหรือไม่ ซึ่งเป็นการย้อนกลับไปดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1 ใหม่ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานในระยะต่อไป สำหรับงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

3. ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาเสร็จแล้ว จะจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมสรุปจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

7. ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในหมายถึง การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา เพื่อรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อเป็นฐานข้อมูลของสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป และเป็นฐานข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานจากบุคคลผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มฝ่ายตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา หัวหน้างาน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล

การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้รายงานประจำปีมีความสมบูรณ์ มีคุณภาพตรงตามสภาพของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

2.1 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาและผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 วิเคราะห์และแปลผลเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

3. เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

3.2 ตอนที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

3.3 ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.4 ตอนที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หลังจากเขียนรายงานประจำปีเสร็จสมบูรณ์ สถานศึกษาจะต้องนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาและ/หรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรองรับผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5. รายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้อง

เมื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแล้ว จะต้องรายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีตามความเหมาะสม เช่น รายงานประจำปีฉบับสมบูรณ์ เปิดเผยผ่าน Website ของสถานศึกษา จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ และชี้แจงในการประชุม

8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องหมายถึงความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในผลการตรวจสอบคุณภาพผลประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นสถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเองจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสมวางแผนและดำเนินงานตามแผนด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกับการดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา” การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาโดยถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา

2. กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันของสถานศึกษาร่วมกันจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสมวางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

3. นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด

4. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลาเกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ อย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ มีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวคิดที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Networking) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization) ซึ่งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา มิใช่เป็นการเพิ่มภาระงานที่มากขึ้น แต่เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อเป็นพื้นฐานในขั้นการวางแผนพัฒนา (Plan) ทำให้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนไปครบวงจรคุณภาพและเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) นั้น มีความหมายเป็น 2 นัย กล่าวคือ นัยแรก ถ้าพบว่าผลการประเมินคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ดี ก็รักษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ไว้ แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ส่วนนัยที่สอง ถ้าผลการประเมินไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนา (Plan) ในปีต่อไป การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาก็จะขับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนคุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับ แม้แต่มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไป ก็ต้องมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืน จำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard -Do

–Check- Act) ให้ก้าวหน้าต่อไป ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

ดังนั้น สรุปได้ว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ด้านคือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 6 มาตรฐาน 27 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน/ผู้รับบริการ

คำอธิบาย

ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่เข้าเรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องเฉพาะที่มีระยะเวลาเรียนตั้งแต่ 40 ชั่วโมงขึ้นไป

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลของการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนครอบคลุมในเรื่องการเป็นคนมีความสุข เป็นคนดี และเป็นคนเก่ง โดยพิจารณาจากการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี เป็นคนดีของสถานศึกษาครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีเหตุผลในการตัดสินใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี

คุณภาพผู้รับบริการ หมายถึง ผลของการจัดการศึกษาต่อเนื่องที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ (พัฒนาอาชีพ/ ทักษะชีวิต/ พัฒนาสังคมและชุมชน) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพิ่มทักษะในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ผู้เรียน คิดเป็น/ทำเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.7 ผู้เรียนมีงานทำหรือมีรายได้เสริม มีทักษะในการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการการศึกษา /การให้บริการ

คำอธิบาย

คุณภาพด้านการจัดการศึกษา/การให้บริการ หมายถึง ผลผลิตตามภารกิจการจัดการศึกษา/การให้บริการ ของสถานศึกษาเป็นที่พึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ที่มาจากกระบวนการทำงาน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีคุณภาพตามระดับมาตรฐานที่กำหนดได้โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพของหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 คุณภาพของครู/ผู้สอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและผู้สอนที่เน้นผู้เรียน/ผู้รับบริการเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 คุณภาพผู้สอน/วิทยากรสอนการศึกษาต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 คุณภาพสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน/ผู้รับบริการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 คุณภาพการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการ

คำอธิบาย

ผู้บริหารนำมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมาเป็นเป้าหมายในการบริหารจัดการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องระหว่างโครงการ/กิจกรรมกับมาตรฐาน กศน. สู่การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีการนิเทศติดตามประเมินผล และนำผลการนิเทศติดตามประเมินผล ไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนาโดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 คุณภาพของการบริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผลการบริหารความเสี่ยง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ผลการปฏิบัติตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพการศึกษา

คำอธิบาย

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน จิตระบบสารสนเทศ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพ รายงานผลการประเมินตนเอง ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 การประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

มาตรฐานที่ 5 อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผลผลิตตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมทั้งความสำเร็จตามจุดเน้น และจุดเด่นที่ส่งผลกระทบเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษานั้น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ ๖ มาตรการส่งเสริม

คำอธิบาย

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น ทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น โดยมีการกำหนดแนวทางการพัฒนา ร่วมกันชี้แนะ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบาย จุดเน้นและแนวทางการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่สถานศึกษาได้รับมอบหมายหรือกำหนดเอง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น แนวทางพัฒนาดังกล่าว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามกาลเวลาและ

ปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น การศึกษาเพื่อการมีงานทำ การส่งเสริมหรือสืบสานโครงการพระราชดำริ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การป้องกันสิ่งเสพติด การป้องกันอุบัติเหตุ การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม การพร้อมรับการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน เป็นต้น โดยสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม มีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรการส่งเสริมและหน่วยงานต้นสังกัดให้การรับรอง ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐานและพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 ผลที่เกิดจากการส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน

อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 6 มาตรฐาน 27 ตัวบ่งชี้เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็งทางวิชาการ บริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการเตรียมความพร้อมแก่สถานศึกษาในการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ซึ่งสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์จะต้องรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ในปี พ.ศ. 2554 – 2558 โดยแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอกมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดและทิศทางการประเมินคุณภาพภายนอก

1. ประเมินอิงเกณฑ์ตามจุดเน้นของสถานศึกษา
2. ประเมินจากผลการจัดการศึกษาเป็นหลักตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติโดยให้น้ำหนักร้อยละ 75
3. ประเมินในเชิงกระบวนการโดยให้น้ำหนักร้อยละ 25 เพื่อให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารครูอาจารย์เครื่องมืออุปกรณ์คุณภาพและความพร้อมของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนฐานและการประกันคุณภาพภายใน
4. ประเมินโดยวิธีการและข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยพิชญพิจารณา (peer review)
5. ประเมินโดยการยืนยันรายงานการประเมินตนเองที่ถูกต้องเชื่อถือได้เพื่อกระตุ้นให้การประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
6. ลดจำนวนมาตรฐานและจำนวนตัวบ่งชี้โดยถ่ายโอนมาตรฐานและตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้อยู่ในระบบการประกันคุณภาพภายใน

หลักการพัฒนาตัวบ่งชี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้ที่มุ่งการประเมินผลผลิตผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่าปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ
2. คำนึงถึงลักษณะและประเภทของสถานศึกษา
3. เน้นตัวบ่งชี้ทั้งคุณภาพและปริมาณทั้งเชิงบวกและลบ
4. ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยข้อจำกัดตลอดจนวัฒนธรรมและความเป็นไทย
5. ให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐานเท่าที่จำเป็นแต่ยังคงอำนาจจำแนกโดยเพิ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม
6. คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

หลักเกณฑ์การกำหนดตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขตสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่มคือกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2553 ข้อ 38 ซึ่งกำหนดให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้คือ 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา 2) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2554: 15-16) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวง

ตัวบ่งชี้		มาตรฐานตาม กฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้ พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ผลการจัด การศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความรู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การจัดการเรียน การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้น สังกัด	การประกัน คุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธานพันธกิจและ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผลการจัด การศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็น เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการ ส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา	การบริหารจัด การศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา มาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา	

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษาโดยกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดีและมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญาปณิธาน/วิสัยทัศน์พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษารวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึงกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะป้องกันและแก้ไขปัญหาลงตามนโยบายของรัฐซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาลงคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสงคมอาทการรักษาดการบำรุงศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่างการสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดองการส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียนการส่งเสริมด้าน 3 สิ่งแวดล้อมพลังงานเศรษฐกิจสุขภาพค่านิยมจิตสาธารณะและความประหยัตรวมทั้งการแก้ปัญหาสงคมอาทความขัดแย้งอุปถัมภ์และสิ่งเสพติดเป็นต้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2554: 15-16)

รายละเอียดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2554: 15-16)

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีหมายถึงผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ตามเกณฑ์รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยและผู้เรียนที่มีสุขภาพจิตดีประกอบด้วย2ตัวบ่งชี้ย่อยคือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงตามวัยรวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีสุนทริยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์หมายถึงผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน (ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนใช้ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในครอบครัว) เป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษาและเป็นคนดีของสังคมประกอบด้วย3ตัวบ่งชี้ย่อยคือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวหรือชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่ดีของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย

ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ และผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อยคือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

คำอธิบาย

ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น หมายถึง ผู้เรียนที่มีความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

คำอธิบาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหมายถึงผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีและมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีหมายถึงร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบ (N-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) มากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

พัฒนาการทางการเรียนรู้หมายถึงสถานศึกษามีค่าร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับดีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษาพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การศึกษาต่อเนื่องที่สามารถจบการศึกษาตามหลักสูตร/โครงการ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบาย

ประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและ จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตาม ธรรมชาติและ เติบโตตามศักยภาพประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

คำอธิบาย

ประสิทธิผลของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาหมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพยั่งยืนและ ต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด

คำอธิบาย

พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด หมายถึงการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงที่ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2553ข้อที่14ระบุว่า “กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในศูนย์การศึกษาณอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนโดยการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลของ หน่วยงานต้นสังกัดทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ครอบคลุมตัวบ่งชี้ ตามกฎกระทรวงซึ่งผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดจะสามารถสะท้อนประสิทธิผลของ คุณภาพการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธานพันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผลการพัฒนาให้บรรลุตาม ปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาหมายถึงผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงานตาม ปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษาซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาโดย สมศ.จะประเมินตามอัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนด

ตัวบ่งชี้ที่10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาหมายถึงผลการดำเนินงานตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินงานของสถานศึกษานั้นๆเช่นสถานศึกษาที่เน้นทางด้านกีฬาวิถีพุทธสองภาษาสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมและด้านวิชาการเป็นต้น

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

คำอธิบาย

ผลการดำเนินการโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาหมายถึงผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการที่สถานศึกษาลงไปปฏิบัติงานในชุมชนใดชุมชนหนึ่งหรือหลายชุมชนและเมื่อสถานศึกษาถอนตัวออกจากชุมชนนั้นๆหรือให้การดูแลอยู่ห่างๆแล้วชุมชนยังสามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้ด้วยตนเองซึ่งแสดงถึงการคงอยู่ของการพัฒนาชุมชนนั้นๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

คำอธิบาย

ผลการส่งเสริมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหมายถึงสถานศึกษามีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดสมศ. และ/หรือหน่วยงานสนับสนุนโดย

กรณีสถานศึกษาของรัฐบาลควรมีการกำหนดมาตรการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อตกลงในการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรกับรัฐบาลโดยพิจารณาตามผลการประเมินสถานศึกษาในรอบสองดังนี้

1. กลุ่มที่ต้องยกระดับมาตรฐานคือสถานศึกษาที่มีผลการประเมินยังไม่ได้รับการรับรอง
2. กลุ่มที่ต้องรักษามาตรฐานคือสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดี
3. กลุ่มที่ต้องพัฒนาสู่ความเป็นเลิศคือสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองและมีผลการประเมินในระดับดีมาก

การรับรองมาตรฐาน

ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขตได้มีการกำหนดการพิจารณาให้การรับรองมาตรฐานสถานศึกษาโดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

การรับรองมาตรฐานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยการรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษารอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขตจะพิจารณาข้อมูลจากการประเมินตัวบ่งชี้ที่เชื่อมโยงไปสู่การรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาดังนี้

1. การให้คะแนนรายตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขตกำหนดให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐานจำนวน 8 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักรวม 80 คะแนน (โดยตัวบ่งชี้ที่ 1 – 4 และตัวบ่งชี้ที่ 6 มีค่าน้ำหนัก 10 คะแนน ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีค่าน้ำหนัก 20 คะแนนและตัวบ่งชี้ที่ 7 – 8 มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน) ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์มีจำนวน 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนัก 10 คะแนน (แต่ละตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน) และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมมีจำนวน 2 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนัก 10 คะแนน (แต่ละตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน)

2. การคำนวณผลการประเมิน ดังตาราง 2

ตาราง 2 การคำนวณผลการประเมิน

กลุ่มตัวบ่งชี้	จำนวนตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน	8	80
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	2	10
ตัวบ่งชี้ที่เป็นมาตรการส่งเสริม	2	10
ภาพรวม	12	100

3. การรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่จะผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ สมศ.ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) จะต้องมียุทธศาสตร์การประเมินดังนี้

1. มีผลรวมคะแนนการประเมินคุณภาพภายนอกระดับสถานศึกษาตั้งแต่ 80.00 คะแนนขึ้นไป
2. มีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 10 ตัวบ่งชี้จากทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้ที่มีระดับคุณภาพแต่ละตัวบ่งชี้ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป
3. ต้องไม่มีตัวบ่งชี้ใดอยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุงหรือต้องปรับปรุงเร่งด่วน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สุวรรณ รัตนรอด (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 236 คน ผลการวิจัยพบว่าระดับความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด 3 อันดับ คือ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านผู้เรียน บุคลากรเพศชายและหญิง มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีลงมาและสูงกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป และต่ำกว่า 5 ปี มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามาตรฐานด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมาตรฐานด้านปัจจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

พัชรภรณ์ ชุ่มเมืองปัก (2553: 85) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพอำเภอ ผลการวิจัยพบว่าการ

พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วม (AIC) และการปรับรื้อระบบ ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพิ่มขึ้น ทุกคนแสดงความคิดเห็น ชักถามทำความเข้าใจ ข้อเสนอแนะ ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนสิ่งที่ทุกคนมุ่งหวังที่จะให้มีการพัฒนา เลือกระเด็นพัฒนาวิเคราะห์ผลกระทบ แสวงหาผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งจะร่วมมือพัฒนาระบบการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ความพร้อมในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาทั้ง 6 มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก

วรรณวรรณ บรรลือฤทธิ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินงานดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งสามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พงศ์ศักดิ์ แสงทอง (2554: 93-95) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน 2) ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 3) ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองและรายงานประจำปี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองและรายงานประจำปี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ทั้งจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ

การศึกษาในสถานศึกษา พบว่า ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาทุกแห่งให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน โดยให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม สัมมนา ศึกษาเอกสาร วารสาร หนังสือเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ โดยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ทุกสถานศึกษามีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดทำ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามขอบข่ายงานทั้ง 4 งาน และมีการประสานความร่วมมือในการดำเนินงาน ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองและรายงานประจำปี สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำเอกสารรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดปีการศึกษาละครั้ง

อัศคพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554: 58-59) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็ญเทรา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็ญเทรา เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็ญเทรา เขต 1 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา และด้านการรายงานการประเมินตนเอง ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็ญเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าความครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิรุพรัตน์ วาริวัณนิช (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 294 คน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน และการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง แต่ไม่แตกต่างกันตามประสบการณ์การทำงาน

ทองจันทร์ ชาวไร่ (2555: 85-87) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุดาวดี จตุรงค์วนิช (2555: 125-126) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน การวางแผนการประเมินผลภายใน การดำเนินการประเมินผลภายใน การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง การใช้ประโยชน์ประโยชน์จากรายงานการประเมินตนเองตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพของครู ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งของครู รวมทั้งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ประจำปีการศึกษา 2554 รวมจำนวน 192 คน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ โดยรวมและทุกขั้นตอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การวางแผนการประเมินผลภายใน การดำเนินการประเมินผลภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งของครู พบว่า การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน การวางแผนการประเมินผลภายใน และการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมเอกสาร โดยขาดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเอกสารไม่เป็นปัจจุบัน ส่วนแนวทางการแก้ไข คือ ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบในทุกฝ่าย/ทุกหน่วยงาน และประสานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเตรียมความพร้อมกับการรับการประเมินได้ตลอดเวลา

พัทธนันท์ อรยนต์ชัย (2555: 159-161) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และเขตอำเภอของโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาไม่มีความแตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาไม่มีความแตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการที่อยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการที่อยู่ในเขตอำเภอที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันเพ็ญ พรหมการ (2555: 126-130) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดพบว่า มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา ถัดมา มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในและอันดับสุดท้าย มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันตามกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA พบว่า โดยภาพรวมและแต่ละขั้นตอนอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำ

ที่สุด พบว่า ขั้นตอนการวางแผน (Plan) รองลงมา คือ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ถัดมาเป็น ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และอันดับสุดท้าย คือ ขั้นตอนการปรับปรุง (Action)

2. ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน พบว่า โดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุดพบว่ามาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ถัดมา มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาและอันดับสุดท้าย มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาปัญหาตามกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA พบว่าโดยภาพรวมและแต่ละขั้นตอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด พบว่า ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ถัดมา ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) และอันดับสุดท้ายคือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในได้ข้อสรุปโดยภาพรวม ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน โดยเข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน คอยกำกับติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดถึงพัฒนา อบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่เพียงพอ เพื่อนำไปวิเคราะห์วางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร สุดท้ายผู้บริหารควรให้ความสำคัญกระบวนการบริหารคุณภาพในขั้นตอนการปรับปรุง (Action) ให้มากขึ้น

วิชชุดา ทัพชัย (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 34 คนรองผู้อำนวยการโรงเรียน 25 คนและครูจำนวน 219 คนรวมทั้งสิ้น 278 คนและกลุ่มเป้าหมายโดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 6 คนรองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 6 คนและครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 6 คนรวมกลุ่มเป้าหมายจำนวน 18 คนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จโดยการสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ 1) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 2) การจัดทำและการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การเตรียมการ 4) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพและ 5) ระบบบริหารจัดการและสารสนเทศ

2. ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับการมีปัญหามากไปน้อยคือ 1) การเตรียมการ 2) การจัดทำและการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ระบบบริหารจัดการและสารสนเทศ 4) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและ 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ

3. แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กควรมีแนวทางในการดำเนินการคือประชุมชี้แจงและให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้กับบุคลากรเก็บข้อมูลให้ครบตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดสารสนเทศให้เป็นระบบจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาและรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

4. แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จควรมีแนวทางในการดำเนินการคือกำหนดนโยบายโดยยึดมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหลักทำการวิเคราะห์บริบทโรงเรียน (SWOT) เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อนในช่วงจร PDCA ของเดิมมุ่งในการพัฒนางานทั้ง 6 ระบบคือระบบการเรียนรู้ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนระบบกิจกรรมระบบพัฒนาบุคลากรระบบบริหารจัดการและระบบชุมชนสัมพันธ์ สร้างความตระหนักแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องบุคลากรปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเคร่งครัดให้ชุมชนผู้ปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มีการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรมีภาวะผู้นำบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลตลอดจนนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและผลการประเมินรอบที่ผ่านมา นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มนตรี วงศ์ใหญ่ (2555: 48-52) ได้ศึกษาการดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูของโรงเรียนในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซางมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนปัญหา พบว่า ปัญหาที่มีความถี่มากที่สุด คือครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ปิยรัตน์ วงษ์กาญจนรัตน์ (2556: 112-113) ได้ศึกษาการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ด้านการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา อยู่ระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ บุคลากร และขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ได้แก่ ขาดความชัดเจนในการกำหนดอัตลักษณ์ โรงเรียนขาดจุดเน้นและจุดเด่นที่ชัดเจน ไม่มีการกำหนดโครงการพิเศษที่ชัดเจนและงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

อัมพวัน ประพงษ์ (2556: 89-95) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์นำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการจัดสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง ด้านควบคุมคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือปรับปรุงเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการประเมินผลการศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านควบคุมคุณภาพการศึกษามีการดำเนินงานมากที่สุด ปัญหาในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านควบคุมคุณภาพการศึกษา พบว่า บุคลากรไม่เห็นถึงความจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า บุคลากรขาดทักษะในการจัดเก็บและรักษาเครื่องมือตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษาเพื่อให้สะดวกในการค้นหา และด้านประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า การประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการประเมิน ไม่สอดคล้องกับบริบท ทศน.

อังศนา สุทธิฤทธิ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า อัยยาศัยจังหวัดสิงห์บุรีในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหายอยู่ในระดับปานกลางเช่นกันแต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงสุดคือด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสิงห์บุรีจากผลการศึกษาพบว่าควรมีการอบรมคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการเขียนรายงานการประเมินตนเองเป็นอันดับแรก

ดอเลาะการี (2556: 112-118) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูที่เป็นกรรมการและเลขานุการการประกันคุณภาพภายในจำนวน 177 คนและผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์จำนวน 5 คนเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่าระดับสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 ทั้ง 8 ด้านพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามตัวแปรเพศวุฒิการศึกษาตำแหน่งอายุการทำงานและขนาดโรงเรียนพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคือควรทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนเป็นงานปกติที่ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกันเป็นระยะมาอะฮ์และดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (อิสติกอมาอะฮ์)

สุเชาว์ ช่วยหาร (2556: 77-79) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่มีการดำเนินงานมากที่สุดได้แก่การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาส่วนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่มีการดำเนินงานต่ำที่สุดปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาท

พบว่ามีผู้ปฏิบัติงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าองค์ประกอบที่มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุดได้แก่การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาส่วนองค์ประกอบที่มีปัญหาการดำเนินงานต่ำที่สุดคือการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เพ็ญศรี พรหมพิลา (2556: 112-116) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเขต 1 โดยใช้รูปแบบระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีการดำเนินการศึกษาเป็นสองระยะคือระยะแรกเป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือโรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 8 โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คนและครูผู้สอนจำนวน 85 คนรวมทั้งสิ้นจำนวน 95 คนใช้ประชากรเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามส่วนระยะที่สองเป็นการเสนอแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คนเลือกแบบเจาะจงจาก 8 โรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเขต 1 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุดสามอันดับแรกคือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษารองลงมาคือการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาส่วนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการดำเนินงานน้อยที่สุดส่วนแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ควรมีแนวทางการดำเนินการคือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรเน้นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาและให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ควรมีการวิเคราะห์ SWOT ก่อนจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมและกำหนดแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจน 3) ควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนครูทุกคนมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมในการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ 4) ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการนิเทศติดตามและการรายงานผลการปฏิบัติงาน 5) ควรจัดทำปฏิทินการนิเทศกำหนดผู้รับผิดชอบงานการนิเทศภายในและจัดเตรียมเอกสารให้พร้อมรับการประเมิน 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรจัดทำเครื่องมือที่หลากหลายคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายในต้องมีความยุติธรรมโปร่งใสมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ประเมินและเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 7) ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสรุปข้อมูลทุกด้านตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และ 8)

ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจสร้างความตระหนักสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในให้เป็นการทำงานปกติมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้วางแผนในการจัดการศึกษาต่อไปและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

นิวัฒน์ อุ่นพิกุล (2556: 109-110) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 447 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 136 คน และครู 338 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาตามความ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การช่วยเหลือโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเร่งด่วน โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับครูในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ให้มีการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน

อาภาภรณ์ ทองคำดี (2556: 60-61) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaprachuabjira เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและทบทวน และด้านการพัฒนาและปรับปรุงงาน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaprachuabjira เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaprachuabjira เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีการใช้งานอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaprachuabjira เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ ประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี

ยุพาวดี ปานเกลี้ยง (2556: 63-64) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนนอกระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนการตรวจสอบการดำเนินการ และขั้นตอนการปรับปรุงและการนำไปใช้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนนอกระบบ จำนวน 12 คน และครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนนอกระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 77 คน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนนอกระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาในภาพรวมที่พบประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างแท้จริง บุคลากรมีจำนวนจำกัดต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้ทำงานที่รับผิดชอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้นำผลการตรวจสอบมาดำเนินการพัฒนาปรับปรุงอย่างจริงจัง และการสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาล่าช้า ไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาของปฏิทินการประเมินคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอเทรีย (Atria. 1999: abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการประกันคุณภาพในรัฐอิลลินอยส์และกระบวนการปรับปรุงแผนต่อทัศนคติของครูโรงเรียนในรัฐอิลลินอยส์ต่อการปรับปรุงโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา ผลการประกันคุณภาพในรัฐอิลลินอยส์และกระบวนการปรับปรุงแผนต่อทัศนคติของครูโรงเรียนในรัฐอิลลินอยส์ต่อการปรับปรุงโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าการประกันคุณภาพของรัฐบาลอิลลินอยส์และกระบวนการปรับปรุงแผน มีผลทางบวกต่อทัศนคติของครูซึ่งมีต่อการปรับปรุงโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บัคค์ (อิทธิยา หนูจันทร์แก้ว. 2549: 64; อ้างอิงจาก Bugg. 2001. pp.115)) ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาและการปรับปรุงแผนงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา ผลการประกันคุณภาพการศึกษาและการปรับปรุงแผนงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนการประกันคุณภาพการศึกษาและการปรับปรุงแผนงาน ไม่มีโรงเรียนมัธยมแห่งใดจากกรณีศึกษาที่มีโครงสร้างที่เป็นทางการในการปรับปรุงโรงเรียน 2) โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการในการประกันคุณภาพเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนาโครงสร้างในการปรับปรุงโรงเรียน 3) การประกันคุณภาพการศึกษามีผลกระทบในทางบวกต่อวิธีการสอนของครู 4) การประกันคุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จในการสนับสนุนให้โรงเรียนตระหนักถึงการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5) การประกันคุณภาพการศึกษามีแนวโน้มที่จะสนับสนุนโรงเรียนในการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

เหงินยา (Ngwenya. 2005: abstract) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพของการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศแอฟริกาใต้ โดยศึกษาเชิงกรณีกับมหาวิทยาลัยแห่งเดอร์บัน เวสต์วิลล์ (University of Durban Westville) พบว่าการประกันคุณภาพแบบรวมอำนาจ และผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพัฒนาวิชาการ (Academic Development) กับการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ซึ่งมีความหมายไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการในการดำเนินงาน

ฟาตมา มิซิกาช (2006: abstract) ได้วิจัยเรื่องการสร้างรูปแบบการประเมินคุณภาพอุดมศึกษาโดยใช้วิธีการเชิงระบบ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เสนอรูปแบบการประเมินคุณภาพอุดมศึกษาโดยใช้วิธีการเชิงระบบ ผลการวิจัยพบว่าในระบบคุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในการประเมินผล ประกอบด้วย 3 ส่วน (subsystem) คือ ระบบสังคม (social system) ระบบเทคนิค (technical system) และระบบจัดการ (managerial system) ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ได้บูรณาการโดยใช้วิธีการเชิงระบบมาเป็นเครื่องมือประเมินคุณภาพ

วองและลี (วรรณภาพดุษฎี. 2554: 71; อ้างอิงจาก Wong; & Li.2010. pp.205-233) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาลของฮ่องกงและได้พบกลไกใหม่ของการประกันคุณภาพการตรวจสอบ (QAI) ในปี 2000 ทั้งนี้เพื่อที่จะบังคับสอบและปรับปรุงโรงเรียนในภาคของการศึกษาปฐมวัยพบว่าการประกันคุณภาพการตรวจสอบหรือ QAI ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือหนึ่งโรงเรียนประเมินผลการตรวจสอบภายนอกสองรายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของการประเมินตนเองและสามการตรวจสอบปฏิสัมพันธ์กับภายนอกการศึกษาได้วิเคราะห์รายงาน QAI ทั้งหมด 80 รายงานที่ออกโดยรัฐบาลและทำการสัมภาษณ์ครูใหญ่และครูโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการจัดอันดับดีเยี่ยม.ดีและความพึงพอใจในการเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอนใน QAI จากการวิเคราะห์พบว่า 1) การประเมินตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญแต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของปัญหาที่พบใน QAI. 2) โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดรายงานความท้าทาย 4 ประเภทคือความไม่แน่นอนบุคลากรภาระงานและภาระทางจิตใจและ 3) QAIเป็นกระบวนการที่อำนวยความสะดวกและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการประเมินตนเองของโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติตามนโยบายด้วยทั้งนี้ควรคำนึงถึงว่ากลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพควรรักษาความสมดุลระหว่างการประเมินภายนอกและภายในและการทำงานที่มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจและการปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ซาร์ริโค โรซา และโคเอลโล (ปิยรัตน์ วงษ์กาญจน์รัตน์. 2556: 79; อ้างอิงจาก Sarrio; Rosa; & Coelho.2010.pp. 286-303) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมในโปตุเกสโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในตอนกลางของโปตุเกส จำนวน 103 โรงเรียน และเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลเพิ่มเติมผ่านทางศูนย์การศึกษาอีกจำนวน 33 โรงเรียน โดยได้ข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 29 โรงเรียน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคที่ไม่อิงพารามิเตอร์ โดยผลที่ได้จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลของการประเมินระดับชาติที่ประเมินไว้ก่อนหน้านี้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดลำดับความสำคัญตามนโยบายการศึกษา

ของชาติที่เกี่ยวข้องกับการลดอัตราการออกกลางคันและเพิ่มอัตราการจบการศึกษา การดำเนินการของโรงเรียนไม่สัมพันธ์กับตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ขนาดของโรงเรียน ประเภทของโรงเรียน หรือการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหาร

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการดำเนินงานซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาจะบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จากสถานศึกษา 15 แห่งจำนวน 348 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ 2557 จากสถานศึกษา 15 แห่งทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษาระดับอำเภอ แบ่งเป็นข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 33 คน กศน.ตำบล จำนวน 185 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 243 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาจากตำราเอกสาร ผลงานวิจัย เกณฑ์มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2)ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3)ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4)ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5)ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6)ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7)ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8)ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็นดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับการดำเนินงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษา ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใน 8 ด้าน

2. สร้างข้อคำถามในแต่ละตอนดังนี้

2.1 การสร้างแบบสอบถามข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในตำแหน่ง มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2.2 การสร้างแบบสอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจาก สุวิทย์ กมลตรี (2556: 94 - 99) ลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคข้อคำถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลางน้อยและน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจทานความสมบูรณ์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence, IOC) พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งได้ปรับปรุงข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนและไม่ชัดเจน ได้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย รวมทั้งสิ้น 51 ข้อ โดยจำแนกเป็นข้อคำถามด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 7 ข้อ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 8 ข้อ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 7 ข้อ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 7 ข้อ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6 ข้อ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 6 ข้อ ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 5 ข้อ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนำข้อคำถามที่คัดเลือกไว้ในข้อ 4 มาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .97 โดยด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษา เท่ากับ 0.82 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เท่ากับ 0.77 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเท่ากับ 0.87 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เท่ากับ 0.74 ด้านติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เท่ากับ 0.83 ด้านประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เท่ากับ 0.76 ด้านจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน เท่ากับ 0.87 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเท่ากับ 0.83

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 แห่ง เพื่อประสานงานการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยตนเองตามกำหนดเวลา

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากแบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 243 ชุดได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 243 ชุดเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์

1.2 การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ได้กำหนดค่าคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็นดังนี้

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2.1 การแปลผลคะแนนดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้เกณฑ์คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่งนิลแก้ว. 2535: 23-24) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึงมีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึงมีการดำเนินงานในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึงมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.00 หมายถึงมีการดำเนินงานในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึงมีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งโดยใช้การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าความถี่และร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item - Objective Congruence)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Conbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าความถี่

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ใช้การทดสอบค่าที (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่างอิสระแบบ (t-test for independent sampling)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นในการปฏิเสธสมมติฐาน (Sum of Squares)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
4. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่ง ดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	56	23
เพศหญิง	187	77
รวม	243	100.0
2. ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
น้อยกว่า 5 ปี	32	13.2
5 – 10 ปี	117	48.1
มากกว่า 10 ปี	94	38.7
รวม	243	100.0

จากตาราง 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 243 คน จำแนกตามเพศ ของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า เป็นเพศชาย 56 คน เพศหญิง 187 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และ 77 ตามลำดับ และจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี 32 คน มีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5 - 10 ปี จำนวน 117 คน และมีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี จำนวน 94 คิดเป็นร้อยละ 13.2 , 48.1 และ 38.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ผลการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.42	.40	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.35	.44	มาก
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.38	.42	มาก
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.43	.40	มาก
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.40	.41	มาก
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	4.42	.46	มาก
7. ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.44	.46	มาก
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.37	.49	มาก
รวม	4.41	.34	มาก

จากตาราง 4 พบว่าด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.44$) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการจัดระบบบริหารและ

สารสนเทศ ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.37$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.35$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งปรากฏดังตารางที่ 5 -11

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวม จำแนกตามเพศ

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	เพศ				t	p
	เพศชาย		เพศหญิง			
	(n = 56)		(n = 187)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.38	.38	4.43	.41	-.96	.34
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.28	.47	4.37	.43	-1.23	.22
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.36	.40	4.38	.43	-.39	.70
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.38	.37	4.45	.37	-1.25	.21
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.36	.42	4.41	.42	-.72	.47
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	4.46	.43	4.42	.46	.51	.61

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	เพศ				t	p
	เพศชาย		เพศหญิง			
	(n = 56)		(n = 187)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7.ด้านการจัดทำรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	4.45	.42	4.44	.48	.05	.96
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.24	.52	4.41	.48	-2.35*	.02
รวม	4.38	.32	4.42	.35	-.93	.35

* p < .05

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาเพศชาย ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	ประสบการณ์ในตำแหน่ง								
	น้อยกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปี		
	(n = 32)			(n = 117)			(n = 94)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.33	.45	มาก	4.40	.41	มาก	4.48	.37	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.16	.45	มาก	4.34	.43	มาก	4.41	.43	มาก
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.20	.37	มาก	4.38	.43	มาก	4.43	.41	มาก
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.34	.35	มาก	4.42	.36	มาก	4.49	.38	มาก
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.34	.41	มาก	4.38	.44	มาก	4.44	.40	มาก
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	4.21	.56	มาก	4.40	.43	มาก	4.55	.42	มากที่สุด
7. ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.36	.45	มาก	4.44	.46	มาก	4.49	.47	มาก
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.21	.54	มาก	4.40	.46	มาก	4.39	.52	มาก
รวม	4.28	.33	มาก	4.41	.35	มาก	4.47	.34	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี เห็นว่ามีการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง $\bar{X} = 4.16 - \bar{X} = 4.36$

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5-10 ปี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง $\bar{X} = 4.34 - \bar{X} = 4.44$

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ
ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) ระดับมาก 7 ด้าน โดยมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง $\bar{X} = 4.39 - \bar{X} = 4.49$

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	แหล่ง ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.66	.33	2.07	.129
	ภายในกลุ่ม	240	38.42	.16		
	รวม	242	39.09			
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.46	.73	3.87*	.022
	ภายในกลุ่ม	240	45.18	.19		
	รวม	242	46.63			
3. ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.22	.61	3.49*	.032
	ภายในกลุ่ม	240	41.97	.18		
	รวม	242	43.19			

ตาราง 7 (ต่อ)

	แหล่ง ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน						
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.60	.30	2.18	.116
	ภายในกลุ่ม	240	32.62	.14		
	รวม	242	33.22			
5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.32	.16	.92	.402
	ภายในกลุ่ม	240	42.26	.17		
	รวม	242	42.58			
6. ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.00	1.50	7.56*	.001
	ภายในกลุ่ม	240	47.60	.20		
	รวม	242	50.60			
7. ด้านการจัดทำรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	.35	.17	.81	.446
	ภายในกลุ่ม	240	51.55	.21		
	รวม	242	51.90			
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.00	.50	2.08	.127
	ภายในกลุ่ม	240	57.82	.24		
	รวม	242	58.83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.83	.42	3.61*	.029
	ภายในกลุ่ม	240	27.80	.12		
	รวม	242	28.63			

* $p < .05$

จากตาราง 7 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม

มาตรฐานการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้ทราบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน เป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe's test ปรากฏดังตาราง 16 – 19

ตาราง 8 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ประสบการณ์ในตำแหน่ง	น้อยกว่า 5 ปี (n =32)	5 -10 ปี (n =117)	มากกว่า 10 ปี (n =94)
	$\bar{X}$ 4.28	4.41	4.47
น้อยกว่า 5 ปี	4.28	- .12	1.9*
5 - 10 ปี	4.41	-	.06
มากกว่า 10 ปี	4.47		-

* p < .05

จากตาราง 8 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 9 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ประสบการณ์ในตำแหน่ง		น้อยกว่า 5 ปี (n =32)	5 -10 ปี (n =117)	มากกว่า 10 ปี (n =94)
	$\bar{X}$	4.16	4.34	4.41
น้อยกว่า 5 ปี	4.16	-	.18	.25*
5 - 10 ปี	4.34		-	.67
มากกว่า 10 ปี	4.41			-

* p < .05

จากตาราง 9 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 10 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ประสบการณ์ในตำแหน่ง		น้อยกว่า 5 ปี (n =32)	5 -10 ปี (n =117)	มากกว่า 10 ปี (n =94)
	$\bar{X}$	4.20	4.38	4.43
น้อยกว่า 5 ปี	4.20	-	.18	.22*
5 - 10 ปี	4.38		-	.04
มากกว่า 10 ปี	4.43			-

* p < .05

จากตาราง 10 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี เห็นว่ามีการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

ตาราง 11 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง

ประสบการณ์ในตำแหน่ง	น้อยกว่า 5 ปี (n =32)	5 -10 ปี (n =117)	มากกว่า 10 ปี (n =94)
	$\bar{X}$		
น้อยกว่า 5 ปี	4.21	4.40	4.55
5 - 10 ปี	4.21	-	-
มากกว่า 10 ปี	4.40	4.55	-

* $p < .05$

จากตาราง 11 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5 -10ปีและครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5-10ปี เห็นว่ามีการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี

ตอนที่ 4 การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ปรากฏดังตารางที่ 12 -13

ตาราง 12 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	n =68	
	ความถี่	ร้อยละ
1. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	7	10
2. บุคลากรไม่ได้นำผลการนิเทศ กำกับติดตามไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงาน	6	9
3. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการ	5	7
4. บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา	5	7
5. การแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบเกณฑ์ประเมิน ไม่สอดคล้องกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ	5	7
6. เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่ชัดเจน	5	7
7. บุคลากรมีน้อย ต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้ทำงานที่รับผิดชอบไม่ดี	5	7
8. ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีไม่เพียงพอ	5	7
9. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ กศน. บางข้อไม่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และสถานศึกษา	4	6
10. นโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย	4	6
11. บุคลากรไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง	4	6

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	n =68	
	ความถี่	ร้อยละ
12. ในการปรับปรุงเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ควรแจ้งให้ครูทุกคนได้รับทราบ	4	6
13. เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน	3	4
14. ขาดการให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน	2	3
15. ในการปฏิบัติงานยึดระเบียบมากเกินไป ไม่ยืดหยุ่น	2	3
16. ขาดการเน้นงานด้านวิชาการ	2	3
17. ขาดการพัฒนาด้านความรู้วิทยาการใหม่ ๆ	1	1
18. ขาดการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	1	1
19. งบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ ไม่เพียงพอ	1	1

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมา คือ บุคลากรไม่ได้นำผลการนิเทศ กำกับติดตามไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	n =68	
	ความถี่	ร้อยละ
1.บุคลากรควรให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	8	12
2. ควรจัดให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากร	7	10
3. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการนำผลการประเมินมาพัฒนา	6	9
4. ควรให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน	6	9
5. สถานศึกษาควรมีการจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	6	9
6. ควรเน้นการพัฒนางานด้านวิชาการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	5	7
7. ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา	5	7
8. ควรจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ทันสมัยให้เพียงพอสำหรับบุคลากร	5	7
9. ควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้เป็นรูปแบบเดียวกัน	4	6
10. ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่เอื้ออำนวยต่อการการเรียนรู้ของบุคลากร	4	6
11. ควรมอบหมายหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล	4	6
12. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับกิจกรรม/โครงการในแผนปฏิบัติงาน	3	4
13. ควรจัดการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3	4
14. ควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงานให้ชัดเจน	2	3

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	n =68	
	ความถี่	ร้อยละ
15. ควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมนำมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาตนเอง	1	1
16. ควรบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	1	1

จากตาราง 13 พบว่า ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคลากรควรให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันคิดเป็นร้อยละ 12 รองลงมา ได้แก่ ควรจัดให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรคิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีการดำเนินการวิจัย สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จากสถานศึกษา 15 แห่ง จำนวน 348 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ 2557 จากสถานศึกษา 15 แห่งทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษาแบ่งเป็นข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอาสาสมัคร การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 33 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 185 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 243 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 แห่ง เพื่อประสานงานการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถามส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 15 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยตนเองตามกำหนดเวลา

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากแบบสอบถามที่แจกไปจำนวน 243 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 243 ชุดเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในตำแหน่ง สถิติวิเคราะห์และเปรียบเทียบ คือ การทดสอบค่าที (t - test) กับตัวแปรเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) กับตัวแปรประสบการณ์ในตำแหน่ง และทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าความถี่และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ สรุปผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ใน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่งผลปรากฏดังนี้

2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาเพศชาย ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

2.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาพบว่า

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมา คือ บุคลากรไม่ได้นำผลการนิเทศ กำกับติดตามไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่ได้แก่ บุคลากรควรให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันคิดเป็นร้อยละ 12 รองลงมา ได้แก่ ควรจัดให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินแก่บุคลากรคิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. 2542: 14) นอกจากนี้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ได้มีการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาในสังกัดปีละ 1 ครั้ง และดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทุก 3 ปี เพื่อให้สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิรุพรัตน์ วาริระนิช (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับอัมพวัน ประพงษ์ (2556: 89) ได้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปางพบว่าในภาพรวม

การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกัญญชิสา กานต์เนติพงศ์(2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิราชพบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิราชโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับยุพาวดี ปานเกลี้ยง (2556: 63) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนนอกระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนนอกระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สำหรับผลการการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาสาระของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ได้แก่มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อสรุปเป็นภาพเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ นอกจากนี้มีการตรวจสอบและทบทวนตัวบ่งชี้ ค่าเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดขึ้นในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และได้นำเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งมีการประกาศใช้มาตรฐานสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบสอดคล้องกับมนตรี วงศ์ใหญ่ (2555: 49) ได้ศึกษาการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับเจมรีณี ใจเรือน(2555: 71) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต3 พบว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจากจากหลายฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เช่นหัวหน้างาน ผู้แทนครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและชุมชน ดำเนินการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจนและเป็นรูปธรรมกำหนดวิธีการดำเนินงานที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้การวัดและการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ประสานงานกับเครือข่าย แหล่งวิทยากรภายนอก เพื่อให้การสนับสนุนทางวิชาการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมและการนำสู่การปฏิบัติ ได้จริงสอดคล้องกับกฎหมาย เอี่ยมน้อย (2553: 102) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ทั้ง 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศรี พรหมพิลา (2556: 113) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่ม สถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่าโรงเรียนในกลุ่ม สถานศึกษาที่ 15 มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการมีระบบกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องมีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของ

ข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์นำไปสู่ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างแท้จริงสอดคล้องกับวิชชุตา ทัพชัย (2555: 78) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่าการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กานต์เลิศ ก้อนหิน (2555: 175) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคำถามประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ดำเนินงานโครงการ / กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้ทันตามกำหนดเวลา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและบุคลากรของสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา สถานศึกษามีการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี และนำผลการนิเทศ กำกับติดตามโครงการ/กิจกรรมมาปรับปรุงการดำเนินงาน รวมทั้งมีการสรุปและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ/กิจกรรมสอดคล้องกับสรพงษ์ แสงสุข(2554: 128) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่ได้รับการประเมินภายนอกรอบ 3 ปี พ.ศ. 2554 พบว่าด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและสุเชาว์ช่วยหาร (2556: 78) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา มีการวางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินการตามแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ โดยวิธีการที่หลากหลายในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง รวมทั้งมีการรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อเป็นการเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสอดคล้องกับเพ็ญศรี พรหมพิลา (2556: 113) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่าโรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการสร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในประเด็นที่สำคัญ ๆ เช่น การประเมินคุณภาพคืออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นอย่างไรได้เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประเมินคุณภาพคือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่องแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำร่วมกันเป็นทีม ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาและดำเนินการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมสรุปจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ให้หน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบสอดคล้องกับจริยญา หาญณรงค์ (2550: 84) ได้ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน อนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลวิจัยพบว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับมนตรี วงศ์ใหญ่ (2555: 50) ได้ศึกษาการดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

7. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาและผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำวิเคราะห์และแปลผลค่าคุณภาพในการดำเนินการเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบเพื่อรองรับผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเผยแพร่ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนสอดคล้องกับอัศคพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554: 59) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะนิลา เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการรายงานประเมินตนเอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพงศ์ศักดิ์ แสงทอง (2554: 93) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน 2) ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 3) ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองและรายงานประจำปี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองและรายงานประจำปี

8. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้นำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกมาวิเคราะห์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาได้ใช้กระบวนการของวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming cycle) เพื่อตรวจสอบสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไขวางมาตรฐาน/มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไปวงจรคุณภาพ PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนทุกงาน และสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับจารุวัฒน์ ทศนิจ (2555: 175) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเพ็ญศรี พรหมพิลา (2556: 114) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่าโรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 มีการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพทางเพศ และประสบการณ์ในตำแหน่ง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศพบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากครูและบุคลากร

ทางการศึกษา ทั้งชายและหญิงเห็นว่าการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้นมีความสำคัญรวมทั้งมีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินอย่างชัดเจนแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษานั้นมีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาอย่างทัดเทียมกัน ซึ่งหากสถานศึกษามีการจัดการศึกษาตามมาตรฐานนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแล้วก็ย่อมมีความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับสุวรรณี รัตนรอด (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรเพศชายและหญิง มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับดอเลาะ การ์ (2556: 115) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี เห็นว่าการดำเนินการมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปีซึ่งและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์นานนั้นมีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษามากทำให้มองเห็นปัญหาที่เกิดกับการศึกษาและทราบถึงรูปแบบและกระบวนการในการจัดการศึกษาส่วนครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยยังขาดความตระหนักกับรับผิดชอบและสนใจในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวประสบการณ์ต่างๆเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและสถานศึกษาด้วยเหตุนี้จึงพบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน จึงมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันถึงแม้ว่าเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ อัคคพัฒน์อุตมพัฒน์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าความครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

เช่นเดียวกับพัทธนันท์ อรยงค์ชัย (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับอาภาภรณ์ ทองคำดี (2556: 61) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน คือประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดมาตรการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิเช่น การอบรม ประชุมปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นต้น

1.2 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมวางแผนกำหนดการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาเกิดแรงกระตุ้นในการนำผลการนิเทศ กำกับติดตามไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม/โครงการ และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และให้เพียงพอ เพื่อเอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.4 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนดนโยบายการกระจายงานตามโครงสร้างที่มีอยู่ให้ตรงกับความสามารถของบุคลากรพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญเฉพาะ

ด้าน และขอความร่วมมือจากเครือข่ายในการช่วยเหลือด้านบุคลากรในลักษณะวิทยากรท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือครูภูมิปัญญา

1.5 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยเน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

2.1 การศึกษาปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3 การพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา วัฒนา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.
- กุศล เทพศิริ. (2548). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (บริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ ชินกะธรรม. (2550). การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพะลาน
กองโพน ศูนย์ที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2. ภาคนิพนธ์
ค.ม. (บริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องแนวคิดในการประกันคุณภาพทาง
วิชาการของสถาบันอุดมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: เอกสารอัดสำเนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2544). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา:กรอบและแนวการดำเนินงาน.
กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎา กุระสุวรรณ. (2545). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร
- กอบกุล กลับอำไพ. (2551). การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของครูประจำศูนย์การเรียนรู้
ชุมชน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติพงษ์ หาตรงจิตต์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). มุกดาหาร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมุกดาหาร.
ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.
สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.onec.go.th>.

จิตตินันท์ วัฑฒะทอง. (2547). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.

จิราภา วิชาชาญ. (2550). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เขตภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร

จำรัส นองมาก. (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

----- . (2545). การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

จำรุณ เรืองขจร. (2545). คู่มือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

จงคุณ อินทะ. (2553). การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร

จุไรรัตน์ หลักชุม. (2552). ปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนตามความ
คิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร

ชัชวาล หนองนา. (2550). การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการใช้ผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผล). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

ชัชรินทร์ ชนวนัน. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษา: คู่มือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
การศึกษา. นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ณัฐพล เพ็งเมือง. (2550). การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
ค.ม. (บริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.

ณิชนัน ต่ายจันทร์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.

- ดอเลาะ การ์. (2556). สภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดิเรก ศิริเวชกุลศรี. (2556). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2557.
http://www.nawamintriampat.ac.th/files/1203261010575394_14061021215317.doc
- ถัน ทองดี. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.
- ทองจันทร์ ชาวไร่. (2555). ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย มาสพงษ์ และคนอื่นๆ. (2550). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.
- นิวัฒน์ อุ่นพิกุล. (2556). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรรุ้ง อยู่เจริญ. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยรัตน์ วงษ์กาญจนรัตน์. (2556). การดำเนินการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาน กิมปี. (2547). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ.

- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2557). เอกสารคำสอนรายวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชราภรณ์ ชุ่มเมืองปัก. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พัทธนันท์ อรยนต์ชัย. (2555). สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศรี พรหมพิลา. (2556). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษานิเทศ. ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พงศ์ศักดิ์ แสงทอง. (2554). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอประโคนชัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี วงศ์ใหญ่. (2555). การดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในอำเภอภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย พะเยา. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพาดี ปานเกลี้ยง. (2556). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนนอก ระบบ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: นามมี บุคส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย. (2550). การติดตามการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- วรรณ ปุราชนัง. (2556). สภาพ ปัญหา แนวทางการแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณวรรณ บันลือฤทธิ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ พรหมการ. (2555). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณภา พุดสี. (2554). การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลร่องคำอำเภอร่องคำจังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2552). ปฏิรูปการศึกษารอบสอง การประเมินรอบสาม : ปรับแต่งหรือปรับรื้อระบบ. จุลสารประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม): 9.
- วิษชุดา ทัพชัย. (2555). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิรุพรัตน์ วาริระนิช. (2554). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ถ่ายเอกสาร.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า. (2546). คุณภาพ:ความสำเร็จที่ต้องเริ่มจากภายในสถานศึกษา. วารสารข้าราชการครู ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม): 36-34.
- ศรีสมร ครุยานนท์. (2554). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของคุรุศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สงบ ลักษณะ. (2539). ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเอกสารการประชุมวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.

- สงบ ลักษณะ. (2540). แนวคิดเรื่องการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษา: การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมหมาย มั่งคั่ง. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน เขตภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สุดาตติ จตุรงควาณิช. (2555). การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน อัสสัมชัญสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สถาพร เจริญจิตต์. (2550).ความต้องการของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำ ตำบลของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสบปราบ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลำปาง: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณณี รัตนรอด. (2552). ความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ กมลตรี. (2556). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล บุญลี. (2557). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2544). คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : การ ออกแบบระบบการประเมินผลภายใน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- สุเชาว์ ช่วยทหาร. (2556). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสหวิทยาเขต ปราสาทพญาไฟ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานการศึกษากรุงเทพฯ. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). รายงานการวิจัยการประเมินมาตรฐาน
โรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ: cursa ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-
2544. กรุงเทพฯ: อรรถพลการพิมพ์.
- (2544ก). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาพร้อมรับการประเมินภายนอก.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- (2554ข). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานเพื่อการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- (2545ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน. (2545ข). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันตาม
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- (2549). กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ. เอกสารอัดสำเนา.
- (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และ
วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2554ก). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2554ข). แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน. (2554ค). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายใน
สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- (2554ง). การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554จ). การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2554ฉ). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2554ช). การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2554ซ). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ
หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและการ
รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2544). แนวทางการตรวจสอบและ
ทบทวนคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทาง
การศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2545). ข้อสรุปการประชุมสัมมนาพร้อมพลังเพื่อการปฏิรูปการศึกษารั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มปป.
อัสสัมชัญ
- (2553). ผลการประเมินคุณภาพภายนอก. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2557, จาก
aqa.onesqa.or.th/SummaryReport.aspx
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อ
พร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2551). หลักสูตรการศึกษานอก
ระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนา
การศึกษานอกโรงเรียน
- (2551). คัมภีร์ กศน. กรุงเทพฯ: เอ็น.เอ. รัตนเทรตดิ้ง
- (2552ก). พระราชบัญญัติการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551.
กรุงเทพฯ: ธีรสิทธิ์พิมพ์.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2552ข). รวมกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศสำนักงาน กศน. กรุงเทพฯ: กลุ่มการเจ้าหน้าที่.
- (2553ก). ประมวลผลการสังเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อ พัฒนาการนิเทศระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กศน.. กรุงเทพฯ: รังสี การพิมพ์.
- (2553ข). มาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษา. กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.
- (2553ค). สรุปผลการประเมินคุณภาพรอบ 2 เอกสารอัดสำเนา.
- (2554ก). คู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: มปป. อัดสำเนา
- (2554ข). นโยบายและจุดเน้นการ ดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554. นนทบุรี: ไทยพับลิกเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- (2555). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ/เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปี 2555. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เหมวรรณ แดงอ่อน. (2550). พฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพฯ. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิธีร์ ทองบัณฑิตย์. (2550). การพัฒนาแบบประเมินสถานศึกษาตามแนวการประกันคุณภาพ การศึกษาระบบ มัลคอม บัลดริจ สำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- อมรวิทย์ นาครทรรพ. (2540). การประกันคุณภาพระดับภาควิชา:รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา:จากนโยบายสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- อัศคพัฒน์ อุดมพัฒน์. (2554). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร

- อังศนา สุทธิฤทธิ. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น. ถ่ายเอกสาร
- อัมพวัน ประพงษ์. (2556). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- อาภาภรณ์ ทองคำดี. (2556). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอกำแพงแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- อิทธิยา หนูจันทร์แก้ว. (2549). ปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร จามรมาน. (2543). เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับพื้นฐาน ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. กรุงเทพฯ: อัดสำเนา.
- อุษษา สุขประเสริฐ. (2556). การปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2557.
http://prn2014.pnru.ac.th/doc/Uassa_Sukprasert_G3.doc
- Atria. Joseph P. (1999). The Effect of the LLinois Quality Assurance and Improvement Planning Process on Chicago Public School Teacher Attitudes toward School Improvement. Dissertation. Ed.D. (Education Administration) Illinois: Graduate School The Northern Illinois University. (Online). 60(12A) Available:
<http://thailis.Uni.net.th/dao>; Dissertation. Abstracts Internationals; Pub Number AA 19955750
- Brooks.E.A. (1999). Quality assurance and improvement planning and the education of special education students. (Online). Abstracts form ProQuest File Dissertations Abstracts Item: 9927765
- Cronbach.L.S. (1990). *Essentials of Psychologocal Testing*. 5th ed. New York: Haper Collins.

Likert.R.A. (1932).Technique for the Measurement of Attitudes. Arch Psychological.

25(140): 1 – 55

Robinson.B.M. (1996).Total Quality managerment in education : The empowerment of a

school community (Australia). (Online). Abstract Form: ProQuest File: 19628249

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามการวิจัย หนังสือขออนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามการวิจัย

1. เรือเอก ดร. อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร. สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายชัยยศ ก้อนจันทร์เทศ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโกรกพระ
จังหวัดนครสวรรค์
4. นางศุภดา ศรีพิลาศ ศึกษาพิเศษ วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์
5. นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล ครู วิทย์ฐานะเชี่ยวชาญ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/2119

วันที่ 30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2120

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายชัยศ ก้อนจันทร์เทศ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2116

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอกอพระ จังหวัดนครสวรรค์

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางศุภดา ศรีพิลาศ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2117

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2102

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอชุมแสง

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตครุ กศน. อำเภอชุมแสง ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2103

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอดงพิก

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาค่าดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตขอเก็บข้อมูลจาก กศน. อำเภอดงพิก คอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2104

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอนาทะโก

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอนาทะโก ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2105

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอตากลี

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอตากลี ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2106

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอฟะนัง

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตครุ กศน. อำเภอฟะนัง ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2107

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุมัติขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอมะนัง

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอมะนังเป็น ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2108

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุภูมิวิธ 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอแม่เมาะ

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตครุ กศน. อำเภอแม่เมาะ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2110

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอเก้าเลี้ยว

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตขอทราบข้อมูลจาก กศน. อำเภอเก้าเลี้ยว ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2111

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุชุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอบรรพตพิสัย

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอบรรพตพิสัย ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/ 2112

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอยะหริ่ง

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอยะหริ่ง ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/2116

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอลาดยาว

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอลาดยาว ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ที่ ศธ 0519.12/211๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอโกรกพระ

เนื่องด้วย นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอความอนุเคราะห์ครู กศน. อำเภอโกรกพระ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน พฤษภาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087-926-4992

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ความคิดเห็นของท่านทุกข้อมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อ โดยคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะใช้เป็นประโยชน์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและไม่นำไปใช้ให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ
นิสิตระดับปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ซึ่งตรงกับข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

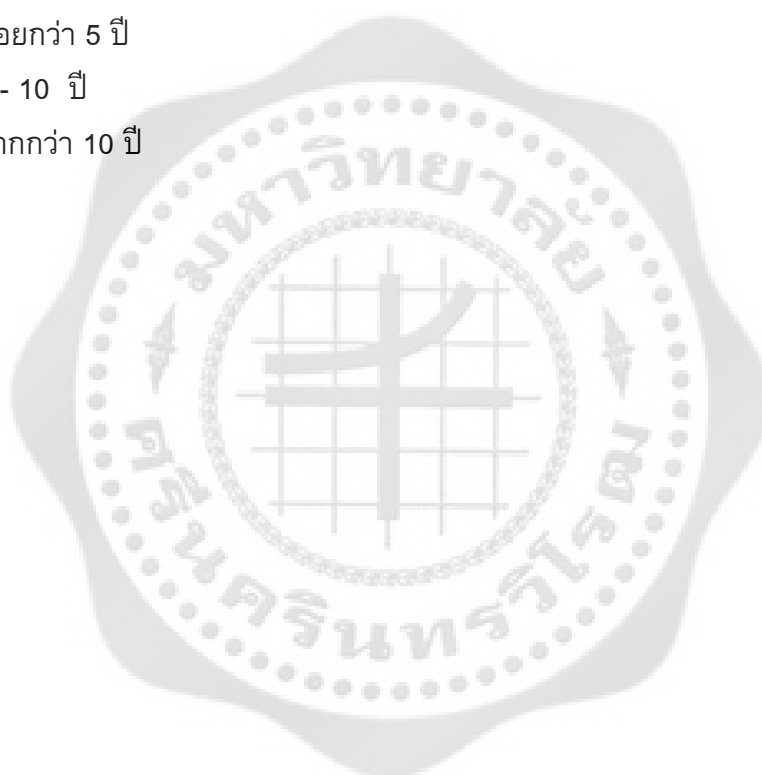
☐ หญิง

2. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5 - 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินงานให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ว่าสถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามรายการที่กำหนดให้อยู่ในระดับใด และโปรดได้ตอบทุกข้อ

ระดับการดำเนินงาน

- 5 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมาก
 3 หมายถึง ระดับการดำเนินงานปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อย
 1 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การกำหนดมาตรฐานการศึกษา						
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา					
2	มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยหลักสูตรสถานศึกษา บริบท ความต้องการ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา					
3	มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานของสถานศึกษา					
4	มีการตรวจสอบและทบทวนตัวบ่งชี้ค่าเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดขึ้นในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย					

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	มีการปรับปรุงร่างมาตรฐานการศึกษาตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องโดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา					
6	มีการนำเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ					
7	มีการประกาศใช้มาตรฐานสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ					
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
8	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
9	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา					
10	มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis					
11	มีการนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
12	มีการกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัด ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
13	มีการกำหนดชื่อโครงการ/กิจกรรม ใน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา					
14	มีการพิจารณาร่วมกันของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา					
15	มีการเขียนแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
16	มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา					
17	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำระบบ สารสนเทศ					
18	มีการกำกับติดตาม ส่งเสริมการ ปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดำเนินการ จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน					
19	มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลด้าน สารสนเทศในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง					
20	มีการตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษา จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้					
21	มีการจัดข้อมูลสารสนเทศให้เป็น ระบบและจัดเป็นหมวดหมู่พร้อม ให้บริการ					

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
21	มีการจัดข้อมูลสารสนเทศให้เป็น ระบบและจัดเป็นหมวดหมู่พร้อม ให้บริการ					
22	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการ บริหารงานและพัฒนาการเรียนการ สอน					
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
23	มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
24	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี					
25	มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้ทัน ตามกำหนดเวลา					
26	บุคลากรของสถานศึกษาและผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา					
27	มีการควบคุม กำกับ ติดตาม และ นิเทศการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
28	มีการนำผลการนิเทศ กำกับติดตาม โครงการ/กิจกรรมมาปรับปรุงการ ดำเนินงาน					
29	มีการสรุปและประเมินผลเมื่อสิ้นสุด โครงการ/กิจกรรม					

ข้อ ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
30	มีการวางแผนติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
31	มีการดำเนินการตามแผนติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา					
32	มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
33	มีการนำผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
34	มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด					
35	มีการรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน						
36	มีการสร้างความตระหนักให้บุคลากร ในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของ การประเมินคุณภาพการศึกษา					
37	มีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบ การประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
38	มีการวางแผนการดำเนินการประเมิน คุณภาพภายในให้สอดคล้องกับกรอบ แนวทางและเกณฑ์ในการประเมิน คุณภาพการศึกษา					

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
39	มีการใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่หลากหลาย					
40	มีการดำเนินการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา/สรุปผลการประเมินคุณภาพ					
41	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข					
การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน						
42	มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
43	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์ และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
44	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในทุกปี					
45	มีการเสนอรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ					
46	มีการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน					

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
47	มีการใช้แนวคิดกระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
48	มีการใช้แนวคิดการจัดการความรู้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
49	มีการใช้แนวคิดการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
50	มีการใช้แนวคิดการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
51	มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการของวงจรคุณภาพ PDCA					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง โปรดเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ ตาม
ความคิดเห็นของท่าน

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☺ ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถาม ☺

ภาคผนวก ค
ตารางค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา	4.51	.57	มากที่สุด
2. มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยหลักสูตรสถานศึกษา บริบทความต้องการและอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	4.49	.53	มาก
3. มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จแต่ละมาตรฐานของสถานศึกษา	4.50	.56	มาก
4. มีการตรวจสอบและทบทวนตัวบ่งชี้ ค่าเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดขึ้นในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.43	.55	มาก
5. มีการปรับปรุงร่างมาตรฐานการศึกษาตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องโดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา	4.33	.59	มาก
6. มีการนำเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ	4.37	.57	มาก
7. มีการประกาศใช้มาตรฐานสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	4.30	.64	มาก
รวม	4.42	.40	มาก

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.47	.58	มาก
9. มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.35	.58	มาก
10. มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis	4.31	.60	มาก
11. มีการนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสถานศึกษาตามแนวทาง SWOT Analysis มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.23	.65	มาก
12. มีการกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.34	.58	มาก
13. มีการกำหนดชื่อโครงการ/กิจกรรม ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	.59	มาก
14. มีการพิจารณาร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.28	.61	มาก
15. มีการเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.38	.57	มาก
รวม	4.34	.44	มาก

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16. มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.47	.58	มาก
17. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำระบบสารสนเทศ	4.44	.58	มาก
18. มีการกำกับติดตาม ส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน	4.47	.57	มาก
19. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลด้านสารสนเทศในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง	4.39	.53	มาก
20. มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาจัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้	4.22	.61	มาก
21. มีการจัดข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบและจัดเป็นหมวดหมู่พร้อมให้บริการ	4.32	.59	มาก
22. มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงานและพัฒนาการเรียนการสอน	4.33	.62	มาก
รวม	4.38	.42	มาก

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
23. มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.54	.53	มากที่สุด
24. มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.55	.58	มากที่สุด
25. มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีได้ทันตามกำหนดเวลา	4.51	.53	มากที่สุด
26. บุคลากรของสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	4.49	.53	มาก
27. มีการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.33	.58	มาก
28. มีการนำผลการนิเทศ กำกับติดตามโครงการ/กิจกรรมมาปรับปรุงการดำเนินงาน	4.26	.58	มาก
29. มีการสรุปและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ/กิจกรรม	4.35	.58	มาก
รวม	4.43	.37	มาก

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
30. มีการวางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.47	.53	มาก
31. มีการดำเนินการตามแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	.51	มาก
32. มีการใช้วิธีการที่หลากหลายในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.32	.62	มาก
33. มีการนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.32	.60	มาก
34. มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.45	.57	มาก
35. มีการรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.44	.57	มาก
รวม	4.40	.42	มาก

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
36. มีการสร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็น ความสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.46	.62	มาก
37. มีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.41	.56	มาก
38. มีการวางแผนการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในให้ สอดคล้องกับกรอบแนวทางและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ การศึกษา	4.51	.56	มากที่สุด
39. มีการใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินคุณภาพ การศึกษาที่หลากหลาย	4.37	.61	มาก
40. มีการดำเนินการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐาน การศึกษา/สรุปผลการประเมินคุณภาพ	4.42	.55	มาก
41. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข	4.40	.58	มาก
รวม	4.43	.46	มาก

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
42. มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.52	.56	มากที่สุด
43. มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.39	.58	มาก
44. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในทุกปี	4.45	.58	มาก
45. มีการเสนอรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ	4.47	.56	มาก
46. มีการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน	4.39	.61	มาก
รวม	4.44	.46	มาก

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
นครสวรรค์ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
47. มีการใช้แนวคิดกระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูล อย่างชาญฉลาดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.35	.59	มาก
48. มีการใช้แนวคิดการจัดการความรู้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.38	.56	มาก
49. มีการใช้แนวคิดการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.29	.64	มาก
50. มีการใช้แนวคิดการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.31	.65	มาก
51. มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการของ วงจรคุณภาพ PDCA	4.52	.58	มากที่สุด
รวม	4.38	.49	มาก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุจิตรา พิพัฒน์สำราญ
วันเดือนปีเกิด	31 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	130/112 ซอยเรวดี 30 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู อันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอตากฟ้า 67/1 ถนนพหลโยธิน ตำบลตากฟ้า อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	ประถมศึกษา จาก โรงเรียนเรวดี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนหอวัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนหอวัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์ จาก สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2558	ศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ